

Amerikada 23 torpido
muhribi yeniden
silâhlendiriliyor

AKŞAM

Fransada tevkif edilen
komünist mebuslar 37 yî
buldu

Sene 22 — No. 7534 — Fıatı her yerde 5 kuruş

ÇARŞAMBA 11 Teşrinievvel 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681. — Müdür: 20497

Finlandiya hükûmeti merkezi boşaltılıyor

B. Daladier'nin nutku

Fransa, katî bir emniyet garantisi elde edinceye kadar harbe devam edecek
Müdafaa ettiğimiz esas âdil bir esastır, bizi zafere götürecektir

Paris 10 — Fransız Başvekili B. Daladier bu akşam saat 20 de radyoda bir nutuk söylemiştir. Hitlerin sulh teklifine ilk cevap mahiyetinde olan bu nutuk her tarafa büyük bir alâka ile dinlenmiştir. B. Daladier nutkunda teminatsız sulh yapılamayacağını, teminat verilmediği takdirde katî zafere kadar harbe devam edileceğini söylemiştir. Fransız Başvekili demiştir ki:

«Bir aydanberi askerlerimiz düşman toprağında ilerlemiştir. Tayyarelerimiz havada büyük kahramanlıklar göstermişlerdir. Denizde Almanya abluka altına alınmış, Almanya ait yüz binlerce tonluk eşya zaptedilmiştir. İngiltere ve Fransa denizlere hâkim bulunuyorlar. Tarih gösteriyor ki denizlere hâkim olan galibiyeti kazanır.

İngiltere bize yalnız donanması ile, mükemmel yetişmiş tayyarecileri

ve son sistem tayyareleriyle yardım etmiyor. Fransaya süratle mükemmel gençliğini ve malzemesini gönderiyor. Alman radyosu Fransa ve İngiltereyi birbirinden ayırmak için boş yere propaganda yapıyor.

Birkaç hafta evvel Fransada komünist reisleri en hararetli vatanperverler gibi görünüyorlardı. Hükûmetin sulhpervergiliğini takbih için kelime bulamıyorlardı. Hürriyet ve vatan için Hitlerle ve Hitlerin ordusu ile harp etmek lüzumundan bahsediyorlardı. Bolşevikler nazilerle birleşip Polonyayı taksim edince iş değişti. Biz Fransızlar Fransız amelesini, siyasî fikirleri ne olursa olsun asla kendilerine hiyanet etmek isteyenlerle karıştırmayacağız.

Biz, toprağımız, hürriyetimiz için aynı zamanda medeniyet uğrunda harp ediyoruz. Ne Fransa, ne İngiltere jeolojik bir harp yapmıyorlar. Fütuhât harbi daha hiç... Harbe

meçbur olduk. Çünkü Almanya Avrupa hâkim olmak istiyordu. Çekoslovakya'dan sonra sıra Polonyaya gelmişti. Fransayı ve Avrupayı esarete mahkûm etmek için bunu, diğer merhaleler takip edecekti.

Şimdi bize bir Alman sulhünden bahsediliyor. Felâket o ki, bu güne kadar bu sözleri çok işittik. Avusturyanın ilhakından sonra artık birşey istemiyecimiz denildi. Bir kaç ay sonra bütün Çekoslovakya ilhak edildi. Bundan sonra Avrupada artık hiç bir talebimiz yoktur denildi. Fakat çok geçmeden Polonyaya taarruz edildi. Polonyanın istilasından sonra şimdi yine aynı sözler söyleniyor.

Biz, taarruza karşı durmak için silâha sarıldık ve ancak emniyetin her altı ayda bir tehdit edilemeyeceğine dair katî teminat aldığımız takdirde silâhı elden bırakacağız. Hakikaten

(Devamı 10 uncu sahifede)

Son dakika

Hitlerin yeni nutku

Sulh teklifimiz reddolunursa harbi kabul ve sonuna kadar devam edeceğiz

Berlin 11 — B. Hitler, dün kış ianesi toplanmasına başlanması münasebetiyle bir nutuk irad ederek ezcümle demiştir ki:

«— Sulh akdine hazırız. Almanya, garp devletleriyle harbe devam etmek istemiyor. Sulh teklifimiz reddolunursa, harbi kabul ve sonuna kadar harbe devam edeceğiz. Almanyanın askerlik ve iktisad bakımından yenilmesine imkân yoktur. İcap ederse Almanyanın kudret ve şavvetini göstereceğiz.»

B. Chamberlain B. Hitler'e yarın cevap verecek

İngiliz amele partisi sulh için Polonyanın ve Çekoslovakyanın ihyasını şart koşuyor

Londra 11 — Maliye Nazırı sir John Simon dün Avam kamarasına Başvekili B. Chamberlainin siyasî vaziyet hakkındaki beyanatını bugün değil yarın yapacağını beyan etmiştir. B. Chamberlain, bu fırsattan istifade ederek B. Hitlerin nutkuna vereceği cevap hakkında Dominyonlarla yapmakta bulunduğu istişareleri tamamlayacaktır.

Harbiye Nazırı Hoar Belisha ordunun vaziyeti ve Fransaya yapılan sevkîyat, istihbarat Nazırı da istihbarat ve radyo neşriyatı hakkında bugün Avam kamarasında beyanatta bulunacaklardır.

Paris 11 — Yarın B. Chamberlainin Avam kamarasında yapacağı beyanat, B. Daladier'nin dün akşamki nutkundan farklı olmayacaktır.

Londra 11 — İngiliz amele partisi reislerinden B. Dalton, İngiliz amele partisinin Hitlerin nutkuna karşı vaziyetini izah etmiş ve demiştir ki:

«— Amele partisi, çaima sulh partisidir. Bugünkü harbin devamını istemiyenler, Hitlerin sulh şartlarını kabul edilince harbin bir müddet sonra yeniden başlayacağını göceklerdir. Berlinin teminatına kimse inanmıyor. Boş sözler değil, fiiliyat istiyoruz. Sulh olmak için Almanların Pragtan ve Varşovadan çekilmeleri ve Polonya ile Çekoslovak milletlerinin hürriyetini iade etmek lazımdır.

Sovyet - Lituanya paktı dün imzalandı

Londra 11 — Sovyet - Lituanya karşılıklı yardım paktı dün akşam Moskova imzalanmıştır. Bu paktı mucibince, Sovyet Rusya bilâhare tesbit edilecek Lituanya yerlerinde asker bulundurmak hakkını haizdir. Buna mukabil Vilna şehri ile civarı Lituanyaya iade edilmektedir.

Letonya, Sovyet Rusya ile akdettiği paktı tasdik etmiştir. Paktın tasdik üzerine Letonya hududunda bulunan Sovyet askerleri geri çekilmişlerdir.

Estonya kabinesi istifa etti

Tallin 11 — Estonya Kabinesi istifa etmiştir. Yeni Kabineyi B. Uluhoç teşkil edecektir. Sovyet başkumandanı mareşal Vorosilof, Estonya ordusu başkumandanı general Ledoneri Moskova'ya davet etmiştir. Mumailayh bu daveti kabul etmiştir.

Son dakikada gelen diğer haberler 2ci sahifemizededir

Alman ajansının Fransız Başvekilinin nutkuna dair bir tebliği

Londra 11 — Alman D. N. B. ajansı, Fransız Başvekili B. Daladier'nin dün akşam radyo söylediği nutuk hakkında kısa bir tebliğ neşretmiştir. Alman tebliğinde B. Daladier'nin aradığı sulh ve emniyet garantisinin B. Hitlerin nutkunda mevcut olduğunu beyan ediyor.

Finlândiya birkaç ihtiyat sınıfı daha çağırdı

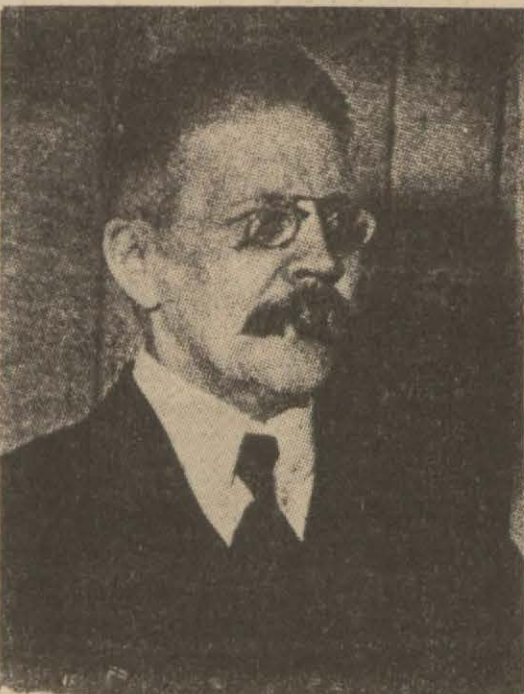
Sovyetler, Finlândiya hududuna 250 bin asker sevkettiler

Stokholm 11 — Finlândiyadan gelen haberlere göre hükûmet; hükûmet merkezi Helsinki ile Vipoc ve Pamesfor şehirlerini iki gün zarfında tahliye etmeğe karar vermiştir. Helsinkinin tahliyesine dün başlanmıştır.

Hükûmet, halkı, hava hücumlarına karşı müteyakkız ve tedbirli bulunmağa davet etmiştir. Dün akşam Helsinki şehrinde hava hücumlarına karşı müdafaâ tecrübeleri yapılmıştır. Finlândiya hükûmeti, yeni bazı ihtiyat sınıflarını silâh altına çağırmıştır.

Londra 10 — Finlândiya heyeti bugün Moskovaya hareket etmiştir. Heyeti binlerce kişi teşyi etmiş ve tren hareket ederken milli marşı söylemiştir. Finlândiya gazeteleri «Hükûmetimiz hiç bir tehdit karşısında boyun eğmeyecektir.» diyorlar. Finlândiyanın Vaşington sefiri de bu kabil beyanatta bulunmuştur.

Stokholm 10 — İsveç gazetelerinin yazdıklarına göre Finlândiya hükûmeti bitaraf devletler blokundaki taahhüdüne muhalif hiç bir teklifi kabul etmeyecektir. Finlândiya Baş-

Finlândiya Başvekili B. Cajander

vekilli şu sözleri söylemiştir:

— Moskovaya giden Finlândiya murahhası, yalnız Sovyetlerin arzu-larını öğrenecektir. Bu arzular ne olursa olsun vaziyetimiz sariftir. Bitaraflık siyasetine sadık kalacağız.

(Devamı 10 uncu sahifede)

Amiral Reder

Alman donanması Başkumandanı istifa etti, fakat istifası kabul edilmedi

Londra 10 — Alman donanması başkumandanı amiral Reder'in istifa ettiği, fakat istifasının kabul edilmediği haber veriliyor. İstifaya sebep Ribbentrop'un Moskovada Baltık denizinde yeni vaziyeti kabul etmesidir. Amiral, Hariciye Nazırı hareket etmezden evvel kendisiyle görüşmüştü. Buna rağmen Nazırın bu denizi tamamen Sovyet hâkimiyetine terketmesi Alman bahri mahafilinde fena tesir yapmıştır.

Mareşal Göring, Vorosilofa bir tayyare hediye etti

Moskova 10 (A.A.) — Mareşal Göring, Sovyetler Birliği Mareşali Vorosilof'a Fieseler modelinde bir tayyare hediye etmiştir.

Dikkatler:

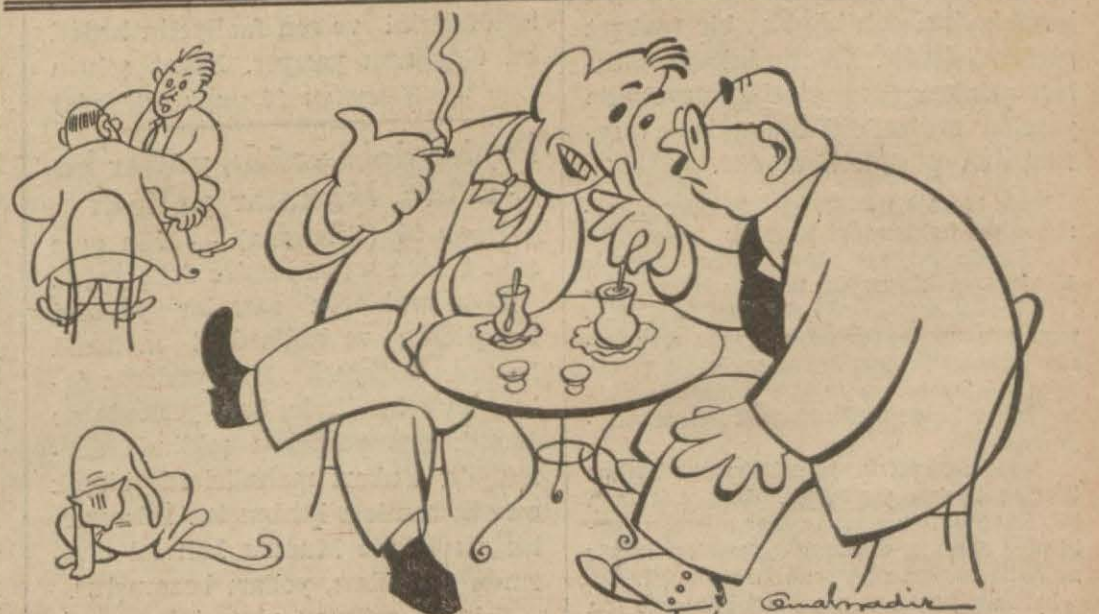
Bu ne mugalata!

Tevfik Fikretin aziz hatirasına çatmak için oğlu Halûkun protestan dinine girdiğini söylüyorlar. Beraeti zimmet asıldır. Kavli mücerred olduğu için bunu iftira telâkki ederiz.

Fakat aynı zamanda pek büyük bir cürüm olarak: «Amerikaya gidip orada tavattun etmiş!» diyorlar.

Unutmamalı ki, bu kıtadaki bütün insanlar Eski dünya memleketlerinden göçmedirler. Her millet, «şu kadar milyon gönderdik!» diye Kristof Kolomb'un diyarındaki evlâdlarla iftihar eder. Ora efkârı umumiyesinde müessir olmak, günün birinde icab edince «Benim ecdadım büyük bir Türk şairidir!» diye kendi irkının müdafiliğini yapmak, yahut zengin olup ana yurda dönmek veya yardım etmek, sayet Halûk'un çocuklarına nasip olursa ne mutlu!

Kendi içinde kapalı bir kabile değiliz; köskoca bir Türk milletiyez. Ferdlerimiz masrika da gider, mağriba da!... Bu ne mugalata!

— Bunlar tiyatro aktörü galiba, ne söyledikleri anlaşılmıyor!...

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

İngiliz hava kuvvetlerinin muvaffakiyetli faaliyetleri

İngiliz tayyareleri düşman tayyarelerini takib ettikleri gibi, nakliyat kafilelerine de refakat ediyorlar

Londra 11 — İngiliz hava nazırı B. Kingsley Wood İngiliz hava kuvvetlerinin faaliyeti hakkında dün Avam kamerasında uzun izahat vermiş ve ezcümle demiştir ki:

— 3 Eylülde harbin başladığını tayyare kuvvetlerine ve hava üslerine bildirdiğim zaman, bütün hava kuvvetlerimiz harekete hazır bir vaziyette bulunuyordu. Bütün tertibat ve hazırlıklar, süratle ikmal edilmişti. Hava ordumuzun kuvveti maneviyesi mükemmeldir. Bütün subaylar ve erler, memleketi yapacakları hizmetten dolayı mütehir ve mağrur bulunuyorlar. Bütün tayyarelerimiz, biran evvel harekâta ve mücadeleye istikrar etmek için büyük bir sabırsızlık gösteriyorlar. Düşmanın meziyetlerini istisgar etmemekle, cebir ve kuvvet siyasetine biran evvel nihayet vermek için çarpışmağa can atıyorlar. Tayyare müesseselerinde ve sahillerdeki hava müdafaa üslerinde aynı sevk ve faaliyet hüküm sürüyor. Tayyarelerimiz, düşman tahtelbahirlerini aramak için 1000 mil-den fazla sahaları mükerreren taramışlar, 100 nakliye kafilisine refakat etmişlerdir. Hava kuvvetlerimiz, birçok düşman tahtelbahirlerini keşfederek muvaffakiyetli hücumlarda bulunmuşlar, uzak yerlerde düşman tahtelbahirleri ile harp gemilerinin mevcudiyetini ihbara muvaffak olmuşlardır.

Tayyarelerimizin düşman tahtelbahirlerini takip ve nakliye kafilelerine refakat hususunda birçok hizmetler ifa etmişler ve ediyorlar. Yalnız bir tayyarenin görünmesi düşman tahtelbahirlerinin derhal denize dalmasına kâfidir. Bunlar tahtelbahirlerin hücumuna mâni oluyorlar.

Şimal memleketleri asker topluyorlar

Stokholm 11 — İsveç hükümeti 100 bin kişilik bir kuvveti seferber etmiştir.

Kopenhag 11 — Danimarka hükümeti 1940 kura efradını silâh altına çağırmağa karar vermiştir.

Londra 11 — Şimal memleketlerinin aralarında akdetmeleri mukarrer olan konferans gayri muayyen bir zamana tehir edilmiştir.

Moskova ve Ankarada cereyan eden siyasî görüşmeler

Başvekil dün Parti grubunda Türk - Rus müzakeresinin vasıl olduğu safha hakkında izahat verdi

Ankara 10 (A.A.) — Parti grubu umumî heyeti bugün (10/10/1939) saat 15 de haftalık içtimamı reis vekili Hasan Sakanın reisliğinde akdetti. İlk defa Başvekil doktor Refik Saydam söz alarak Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu'nun Moskova'ya muvasalatındanberi orada ve ona müvazi olarak Ankarada yapılmakta olan siyasî müzakere ve temasların sureti cereyanına ve vasıl oldukları safhaya dair izahat verdi.

Bu izahat üzerine söz alan birkaç hatip noktai nazarı beyan ettikten ve sorulan suallere Başvekil tarafından icap eden cevaplar verildikten sonra, hükümetin bu mesail hakkındaki takip etmekte olduğu noktai na-

zar ve hareket tarzı umumî heyetçe tasvip olunarak ruznameye geçildi. Ruznamede Niğde mebusu Cavid Uralın müteaddit zirai meseleler hakkında bazı sualleri ihtiva eden bir takriri vardı. Ziraat Vekili bu takdirden mevzuubahs olan suallere ait cevaplarla birlikte memleketin umumî istihsal vaziyeti ve ziraat durumu hakkında malûmat verdikten sonra, gerek sual sahibi Cavid Ural, gerek diğer hatipler tarafından zirai mesele ve bu senenin istihsal edilmiş mahsullerinin sürüm ve satışına dair ileri sürülen fikirler ve sualler üzerine ayrıca mütemmim izahat verdi ve müzakere saat 18,15 de nihayet buldu.

Garp cephesinde topçu harbi devam ediyor

Son yağmurlar üzerine Siegfried hatının bazı kısımlarını yeniden su bastı

Paris 10 (A.A.) — 10 ilkteşrin sabah tebliği: Düşman keşif müfrezele-ri, Sarre'in şarkında ve garbında büyük bir faaliyet göstermekte devam ediyor.

Aynı mntakada karşılıklı topçu hareketleri de devam etmektedir.

Paris 10 (A.A.) — 10 teşrinievvel tarihli Fransız akşam tebliği resmisi:

Moselle ile Sarre arasında düşman keşif kolları çok büyük bir faaliyet göstermişlerdir. Bu mntakada, bazıları oldukça ehemmiyetli kuvvetlerle yapılan müteaddid hücumlar tarafımızdan püskürtülmüştür.

Paris 10 (A.A.) — Havas ajansının askeri vaziyet hakkındaki telgrafı:

Cephede faaliyet biraz daha fazladır. Almanların büyük bir taarruz hazırladıkları henüz söylenememekle beraber, düşman başkumandanlığının seyyar unsurlarını Fransız hatları istikametinde tehlikekeye düşürmesinin sadece kıtaatını müheyya bir halde bulundurmamak için olmadığışağıkardır.

Birkaç istisnaf tayyaresi Fransız hatları üzerine baskın yapmıştır. Hava çok fena idi. Hava dafî topları ve ağır mitralyözlerle ateş açılmış, düşman tayyareleri hiçbir noktada hatlarını gerisine girememiştir.

Karada, pazar ve pazartesi günleri son gece Alman faaliyeti yeni bir humma ile tezahür etmiş, gece devriyeleri birbirini

Berlinden çıkan asılsız haberler

İngiltere Kralı çekilmiş, hükümet istifa etmiş, mütareke olmuş!

Londra 10 — Londra radyosu bu gün şu haberi neşretmiştir: «Bugün saat 12,30 da Berlinden Amerika ajansı vasıtasile bir telgraf gelmiştir. Bu telgrafa nazaran Berlinden devran eden bir şayiye göre gûya İngiliz kralı tahtını terketmiş, hükümet istifa etmiş ve Almanya, İngiltere ve Fransa ile mütareke akdetmiş... Bu haber İngilterede büyük bir infial uyandırmıştır. Bir müddet sonra Alman radyosu bu haberi İngilizlerin çıkardıklarını iddia etmiştir. Halbuki bu sözler Londrada değil Berlende çıkmıştır ve halkı avutmak içindir. Böyle asılsız haberler İngiliz politikası üzerinde hiçbir tesir yapamaz.»

Romanyadaki Polonya askerleri

Bükreş 10 (A.A.) — Emniyet Nezareti eski Polonya askerlerinin Romanyadan ayrılmamalarına ve bulundukları temerküz kamplarını terketmemelerine karar vermiştir. Aksi takdirde Fagaros kalesine hapsedileceklerdir. Asker olmaları Polonyalıları Romanyayı terkedeceklerdir. Bunlar Romanyada ikametleri esnasında hükümetten adam başına günde yüz ley ve çocukları varsa bunların her biri için de 50 ley alacaklardır.

Amerika donanması

23 torpito muhribi yeniden silâhlandırılıyor

Vaşington 10 (A.A.) — Büyük harbenberi silâhlardan tecrid edilmiş olan eski 23 deströyerin tekrar silâhlandırılacağı Bahriye Nezareti tarafından bildirilmektedir.

Amerika bitaraflik kanunu

Vaşington 10 (A.A.) — Hükümet yeni bitaraflik kanunu projesinin ilk reye vazında âyanda itminan verici bir zafer kazanmıştır. Ayan Toby tarafından verilen ve silâh ihracatına mevzu ambargonun kaldırılması kararını tehir maksadile bitaraflik kanununun hariciye encümenine havalesini isteyen teklifi 26 reye karşı 63 reyle reddetmiştir.

Alman tayyareleri

İngiliz gemilerine taarruz etmek isteyen 4 tayyare geri dönmedi

Oslo 10 (A.A.) — Arızaya uğrayan bir Alman tayyaresi, Norveç'in cenubu garbl sahilinde karaya inmiştir. Tayyarenin dört kişiden ibaret olan mürettebatı sağ ve salımdır.

Kopenhag 10 — Şimal denizinden dönerken benzini biten bir Alman tayyaresi Danimarkada Nymidegab civarında karaya inmiştir. İçinde 4 kişi vardı. Bunlar tayyareyi yakmışlardır. Tayyareciler tevkif edilmişlerdir.

Londra 10 — Danimarkaya bir Alman tayyaresi daha inmiş, bir tayyare de suya düşmüştür. Bu suretle Şimal denizinde İngiliz gemilerine taarruz etmek isteyen Alman tayyarelerinden dördü geriye dönmemiştir.

Bu sabah Avrupa trenile gelenler

Bu sabah saat sekizi otuz beş geçe gelen Konvansiyonel trenile Londra ve Pariste tahsilde bulunan talebemizden beş kişilik bir grup daha gelmiştir.

Bundan başka, Londrada tahsilde bulunan Hindli bir talebe de memleketine dönmek üzere şehrimize gelmiştir. Aynı trende şehrimizdeki diğl mektebinde tahsil etmek üzere altı Bulgar genci de memleketimize gelmiştir.

Valiye ziyafet

Ayasofyadaki mozaikleri meydana çıkaran Amerika profesörü B. Whittemore dün Yeniköyde vali B. Lütfi Kırdarın şerefine bir ziyafet vermiş ve bu ziyafette B. Hüseyin Cahid Yağcı, Müzeler umum müdürü B. Aziz ve muavini B. Arif Müfit ila Amerika konsolosu ve ikinci konsolos ve ataşekomersiyali bulunmuşlardır.

İngiltere Yugoslavyadaki fazla gıda maddelerini satın almak istiyor

Yugoslavya malî ve sınaî mahafili bu satışa taraftar bulunuyor

Belgrad 10 (A.A.) — İngiltere sefiri Ronald Compbell, bugün Ticaret Nazırı İvan Andres'e İngilterenin Yugoslavyadan fazla miktarda gıda maddeleri bulunduğu takdirde bu maddeleri satın almak şartile Yugoslavyaya iptidai maddeler verebileceğini beyan etmiştir.

Resnî mahfillerde Yugoslavyanın iktisadi bakımdan olduğu kadar siyasi bakımdan da bilhassa bitaraflığını muhafaza etmesi lâzım geldiği söylenmekte ise de malî ve sınaî mahfillerde İngiltere ile iktisadi sahada yapılacak bir işbirliğinin Almanya ile

aynı sahada yapılacak bir işbirliğine müreccah olduğu, çünkü İngilterenin Yugoslavyadan Almanyayın istiyebileceği bütün malları satın alabileceği ve bunların bedelini nakden ödeyeceği ileri sürülmektedir. Bundan maada İngiltere Yugoslavyaya Almanyada mevcut olmaları pamuk, yapğı gibi iptidai maddeler verebilecektir.

Diğer cihetten Alman heyeti, 8 Eylülündenberi Belgradda bulunmasına rağmen henüz bir itilâf akdedilememiştir.

Geniş bir ahali nakli usulü başlıyor

Almanya, Romanya, Yugoslavya, Macaristandaki iki milyon Almanı da nakledecek

Volga havzasındaki Almanların Galiçyadaki Ukraynalılarla mübadelesi için görüşmeler yapılacak

Berlin 10 — Baltık memleketlerindeki Almanlar süratle Almanyaya nakledileceklerdir. Bunlar, Alman nüfusunu attırmak üzere zaptedilen yeni topraklara sevkedileceklerdir. Baltık memleketlerindeki Almanlar 200 bin kadardır. İptida Estonyadakilere nakledileceklerdir.

Amsterdam 10 (A.A.) — Almanya'nın, Avrupa'nın şark ve cıubundaki Alman ahaliisini mübadele etmesi için başlıca üç sebep bulunduğu kaydediliyor:

1 — Almanya, Baltık devletleri arazisindeki hemcinslerini ve birçok asırlar evvel cedleri orada yerleşmiş Alman ırkından olan aristokratları geri çekmekle bu Baltık devletlerinin süratle ve kâmilten bolşevik olacağını göstermektedir. Bundan dolayıdır ki, Almanya oradaki Almanları bir an evvel geri çekmek hususunda istic al etmektedir ve bu maksadla şimdiden vapurlar göndermiştir.

Diğer taraftan Almanya, bugün işgal altında bulunan Polonya Galiçyasındaki Ukraynalılara mukabil Volga havzasındaki Almanları mübadele etmek için Sovyetlerle müzakereye girmiştir.

2 — Almanya, Almanlarla meskûn olmadığı halde Polonya'nın büyük bir kısmını ilhak etmek niyetindedir. Nazi şefleri, Balkanlarla Baltıktaki Alman köylülerini Polonyaya getirerek o araziyi bunlar vasıtasile işletmeği, diğer taraftan da Polonyalı köylüyü ve ameleiy Almanya içerisine göndererek fabrika ve atölyelerde çalıştırmağı ümid etmektedirler. Bu suretle Almanya bir taraftan Polonyalıları

yerinden oynatarak, diğer taraftan da Baltık ve Balkan Almanlarını Polonyada yerleştirerek ileride bir gün Polonyanın fethini muhik ve meşru göstermek niyetindedir.

Correspondance Politique et Diplomatique gazetesi, bugün yazdığı bir makalede diyor ki: «Almanya, şarkta işgal ettiği arazi üzerinde refah ve nizamı tesis edecek elemanlara muhtaçtır.»

3 — Almanya, geçen ilkbaharda Tiroldaki Almanları geri çekmek suretile İtalya'ya karşı yaptığı gibi bu defa da Balkan komşularını kendi niyetleri hakkında tatmin etmek ve onların da emniyetlerini kazanmak mecburiyetini hissetmektedir.

Yugoslavya, Romanya ve Macaristanda'ki kuvvetli ve faal Alman akaliyetlerinin mecnuu, 2 milyon kişidir. Bunlardan bir kısmı asırlarca evvel oralarda yerleşmişler ve bilhassa Almanya ile Macaristan arasında devamlı surette itilâf mevzuu olmuşlardır.

Letonyadaki Almanların nakli

Kopenhag 10 (A.A.) — Berlinske Titende gazetesinin bildirdiğine göre, Letonyada mukim altı bin Alman en geç bir sonesirine kadar bu memleketi terkedeceklerdir. Bunları nakletmek için altı Alman vapuru Riga'ya gelmiştir. Bu limana iki hastane, gemisinin gelmesi beklenmektedir. Çünkü hastane veya kliniklerde tedavi edilmekte olan Almanlar bile sihihi vaziyetleri nazarı itibare alınmadan Almanyaya nakledileceklerdir.

Kazaan hemşiresini öldürdü

İzmir 10 (Telefonla) — Bayındırda Cami mahallesinde İbrahim adında bir genç, çifte tüfeğini kurcalarken ateş aldırması, yanında duran hemşiresi 13 yaşında Fatmayı sol memesi üzerinden yaralayarak öldürmüştür. Kaza tahkikatına devam ediliyor.

Polonyanın Moskova büyük elçisi Moskovadan ayrıldı

Moskova 10 (A.A.) — (Havas): Polonya büyük elçisi yanında elçilik ve muhtelif konsolosluklar memurları olduğu halde Moskovadan ayrılmıştır. İstasyonda Fransa maslahatgüzarı ile İngiltere, Amerika, İran ve Japon büyük elçileri ve bir çok diplomatlar tarafından selâmlanmıştır.

Reuter ajansının bir direktörü Ankaraya geldi

Ankara 10 (A.A.) — Reuter ajansının direktörlerinden B. John Turner, Anadolu ajansı ile temasta bulunmak üzere Ankaraya gelmiştir.

Almanyada 4 kişi idam edildi

Berlin 10 (A.A.) — Casusluk cürmü ile hususi mahkeme tarafından mahkûm edilen Butkiewicz, Ruchalski, Samerski ve Nisterburg idam edilmişlerdir. Bunların ilk ikisi Polonya şimendiferlerinde memur idiler. Üçüncüsü de bir Alman memuru idi.

37 Fransız komünist mebusu tevkif edildi

Paris 10 — Şimdiye kadar 37 komünist mebus tevkif edilmiştir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

1939 harbinden
sonraki ahlâk

1914 - 1918 arbedesinden sonra mütemadiyen iştirak edildik:

— Umumi harp yalnız maddî değil, manevî sahada da herşeyi altüst etti. Ne ahlâk kaldı ne anane; ne örf kaldı ne âdet; ne terbiye kaldı ne nezaket...

1939 savaşının da beterini beterini yapmıyacağı iddia edilir mi? Belki bunun muhakkak olacağını bilerek kendi milletimizi ruh göçüntülerinden korumak için icab eden bazı şeyleri şimdiden yapmalıyız. Bu pedagoğları, sosyologları meşgul edecek mühim bir davadır.

Tramvayda kulak misafiri oldum. On sekiz - on dokuz yaşlarında bir delikanlı, başında mektep kasketi ağır bağıyor konuşuyor:

— Müdür aksi ***'m biriydi. Beni iki sene aynı sınıfta yaptırdı, ***'ler ise birer müstehcen küfürdür. Ben de gözüm, dedim ki: «Paramla değil mi be? Hem para verecek, hem de dönecek miyiz? Ver tasdiknamemi...» Girdim şimdiki mektebe... Amma, bu sene de felâket... Yine tezekledik... Vay ***' ölüsü ***'!

Ve sonra bir takım istidatlar, kanun maddeleri, daire isimleri, nizamnameler anlattı ki aklım ermedi. Ancak bunları yaparsa kendini kurtarabilir, diplomasını almış... Avukat gibi konuşuyordu. Dalavereleri ne de bellemiş!... Bunlar yerine dersini öğrenseydi sınıfını da hakkıyla geçer, barmdeki müstakbel derecesini alırdı. Hiç birşeye ihtiyaç kalmazdı.

Eselden ikmale kalmak bile bir talebenin yüreğine indirecek, onu hüngür hüngür ağlatacak felâketlerden... Böyle bir genç, cinayet işlemiş gibi yerin dibine geçer; değil muvaffakiyetsizliğini kendi ağızıyla tramvay ortasında ilân etmek; fısısı akrabası bile, bu hacaleti ötekine berikine söylemezdi.

Yine tramvaydaki müşahadelerimden: Aynı yaşta genç kızlar aynı lâubali tonla sevgiillerinden bahsediyorlar!

Vaktile «elhayâ» diye birşey vardı!

Hep «eskiden», «vaktile» diyorum... Mazinin hasretini çektiğim zannedilmesin. Ancak 1914 - 1918 harbinin yıktığı maneviyatın iadesini istiyorum. Bunun beteri olmasın diye sıkı mektebin, ananeli maarifin iadesini kendi sarsılmaz itikadına göre zaruri görüyorum. Bunu, bu fırla da tekrarlıyorum: Çocuklarımızı baskı altında büyütmek için her tedbiri alalım.

Bizim ananelerimiz vardır. Bunlar bir taraftan Orta Asyadan gelen şeylerdir; öteyandan da Akdeniz etrafındaki medeniyetlerin İstanbul şehrinde topladığı hasletlerdir. Roma, Bizans, Osmanlı saraylarının zamanımıza kadar getirdiği bin küsur senelik incelikler vardı ki zamanımızda tezelzüle uğradı.

Hoyrat hoyrat konuşmamak; topuklarına gülm gülm basarak yürümek; birisine arkasını dönüp oturmamak; oturunca ayaklarını tertipli koymak; birinin yanından geçerken şöyle nezaketlice dönmek ve ona çarpmamak; soğan ve sarımsak yiyince misafirliğe gitmemek, kalabalığa kazara girerse insanların burnuna hohlamamak; «chapşuu!» diye yedi mahalleye iştirak tarzda aksırmamak,

ŞEHİR HABERLERİ

Alion sokağı cinayeti
Ölen carihin gömülmesine izin verildi

Bir genç te kendisine yüz vermiyen bir kadın hanendeyi ustura ile yaraladı

Beyoğlunda Alion sokağında bir bakkal cırağının ölümü, bir genç kadının da yaralanması neticelenen vakayı dün yazmıştık. Hâdisi hakkında aldığımız son malumat şudur:

Beyoğlunda bir bakkalın yanında çalışan 35 yaşlarında Haralambo, beş senedenberi Kuloğlu sokağında garson Alekonun evinde kiracı olarak oturmaktadır. Haralambo, bu münasebetle Alekonun karısı Olga ile tanışmıştır. Bakkal cırağı, 27 yaşlarında ve iki çocuk sahibi olan Olgaya birkaç defa kocasından ayrılmasını ve kendisiyle yaşamasını teklif etmiş, kadın bunu kabul etmemiştir.

Haralambo dört gün evvel Olgaya tekrar tekliflerini tekrar etmiş, Olga gene red cevabı vermiştir. Bakkal cırağı evvelki gece Alion sokağında Olgaya raslanmış ve kendisini durdurarak:

— Benim olacak mısın?.. diye sormuştur.

Kadın: «Hayır!» diyerek yürümek isteyince Haralambo cebinden büyük bir bıçak çıkarmış ve yazdığımız kanlı hâdisi olmuştur. Olga Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır. Yaraları ağır olmakla beraber hayat tehlikede değildir. Carih kaza neticesinde öldüğü için adli takibat durmuştur. Dün Haralambonun gömülmesi için izin verilmiştir.

Yaralı Olga hastanede

yatı tehlikede değildir. Carih kaza neticesinde öldüğü için adli takibat durmuştur. Dün Haralambonun gömülmesi için izin verilmiştir.

Kendisine yüz vermiyen
kadını yaraladı

Evvelki gece yarısı, Beyoğlu caddesinde bir yaralama vakası daha olmuştur. Beyoğlunun çalgılı birahanelerinden birinde hanendelik eden bayan Behiye, gece çalışmakta iken müşterilerden birinin kendisiyle fazla alâkadar olduğunu görmüş, fakat yüz vermemiştir.

Muhsin isiminde olan bu adam; Behiye'nin kendisine iltifat etmesine muğber olmuş ve kadının paydos ederek çıkmasını beklemiştir.

Saat yirmi dörtte gazino paydos olup bayan Behiye çıkınca, Muhsin arkasını takip etmiş ve birdenbire üzerine atılarak elinde taşıdığı ustura ile kadının yüzünü muhtelif yerlerinden kesmiştir.

Muhsin; kadını kanlar içinde bırakarak kaçmış, bayan Behiye de en yakın polis karakoluna koşmuştur. Zabıta memurları yaralı kadını derhal tedavi altına aldıkları beraber, diğer taraftan carih de takibe koyulmuşlar, kısa bir zaman sonra yakalamışlardır. Muhsin hakkında lazım gelen kanuni takibat yapılmaktadır.

Ekmek fiatı

Dün toplanan komisyon
değişikliğe lüzum görmedi

Ekmek narh komisyonu dün Belediyede toplanmıştır. Buğday fiatları kiloda 8 para kadar düşmüş olmasına rağmen, ekmek fiatının tenniline imkân görmemiş, ibka etmiştir.

Değirmenciler Belediyeye müracaat ederek harp dolayısıyla kepekleri ihraç edemediklerini ve bu yüzden un fiatlarına bir miktar zam yapılmadığı takdirde zarar edebileceklerini bildirmişlerdi. Vakıyet Ticaret Vekâletine bildirilmiştir. Vekâlet, lisanla tabi maddelerle beraber kepeğin ihraç edilip edilemeyeceğini tedkik ettirecektir.

Kahve ithali

Kahve şirketinin mukavelesi
temdid edilmeyecek

Brezilya Kahve Türk Limited şirketinin mukavelesi 31 kânunuevvelde bitecektir. Şirket, Türkiye kahve ithalinin bir elden yapılması esasına göre kurulmuştur. Görülen lüzum üzerine, şirketin mukavelesi temdid edilmeyecektir.

Şirketin muameleleri, takas usulüne göre yapılmaktadır. Yani şirket, Brezilyadan gelen kahveyi Cenubi Amerikaya ihraç edilen Türk malı eşya ile karşılamakta idi. Tutulan hesaplara göre memleketimizin senelik kahve ihtislahı 100 bin çuval, yani 6000 ton kadardır.

ilh...

Gerçi Garp muaşeret âdabında da bunlar vardı; fakat «eski terbiye, alaturka terbiye» dediğimiz ne incelikler vardı. Bunlar bizim ecdadımızdan, hem de topraklarımızdan tarih yoluyla tevarüs ettiğimiz manevî miraslarıdır. 1914 - 1918 harp sonu devresinde göz göre göre, acına acına çoğunu terkettik.

Vazife karakterinden, ahlâk faziletinden, tavruharekete kadar bütün millî ve ananevî maneviyatımızı tesbit edip yapmağı ve sağlamlaştırmağı düşünecek bir devirdeyiz. Çünkü «ikinci harp sonu yıkıntısı» nun birincisine ilâvesi, cidden çok feci olmaktadır.

(Vâ - Nû)

Karilerimizin
mektupları

Başıboş azgın bir köpek

İstanbul belediyesi civarında Piyerloti caddesi üzerinde başıboş gezen uyuz kurd bozuntusu sarı renkte bir köpek dolaşmaktadır. Bu köpek saldırmak, ısırarak insanı adam aramaktadır. Her şeye hücum etmekte, tam caddenin üstünde bulunmakta, gelen geçen bütün yolculara havlamakta ve saldırmaktadır. Sabahları pek erken mekteplerine giden 9-10 yaşındaki küçük yavrulara bir gün saldırmış ve ısırması muhakkaktır. Bir felâkete meydan vermeden bu köpeğin süratle bir çaresine bakılmasını İstanbul belediyesinden ehemmiyetle rica ederim.

Bir yolcu

Tramvay pencerelerinin
karşılıklı açılacağı
mevsimde değiliz

Belediye nizamlarına göre, tramvaylarda, yazın ancak bir taraftaki pencereler açılabilir. Hava pek fazla sıcak olması şartile karşı tarafın pencerelerinin de açılmasına müsaade vardır.

Halbuki havaların sakat gittiği bu teşrinievvel günlerinde bazan tramvayların pencerelerini iki taraflı açtıkları görülüyor. Halkın sıhhatile yakından alâkadar olan bu vaziyetin önüne geçilmesi için biletçilere sıkı bir tenbih yapılması ve yolculardan isteyen bile olsa, kendisine belediye emirlerinin okutulması suretile keyfi arzuların hüküm sürmesine meydan verilmemesi lâzımdır.

Topçu atış okulunda atış
yapılacak

Metristeki topçu atış okulunun 939 senesi ikinci devre kara atış kursunun bitmesi münasebetile bugün mektebin Metristeki sahasında son atışlar yapılacaktır. Davetliler, bugün saat 8 ile 9 arasında Topkapıda bekliyecek otobüslerle atış sahasına gideceklerdir. Saat 10 da okul komutanı tarafından atış hakkında verilecek izahattan sonra atışa başlanacaktır.

Topkapı cinayeti

Katil Ali mahkemede suçunu
itiraf etti

Topkapı dışarısında kızını kaçıran Bahaeddin adında birini tabanca ile beş yerinden ve bıçakla da sekiz yerinden vuran 60 yaşında Arnavut Ali ile kendisine yardım etmekten maznun, oğlu Orhan ve arkadaşları 60 yaşında Hacı Bayram dün Adliyeye verilmişler, akşam geç vakit Sultanahmed üçüncü sulh ceza mahkemesinde sorguya çekilmişlerdir.

Maznunlardan Ali suçu tamamen itiraf ederik:

— Bahaeddin, hizmetçisi Mustafa ile evlendirmek maksadile kızımı kaçırdı. Vakı gününü beni de çağırdı. Hacı Bayramla beraber gittik. Orada kızımı isteyince, bana küfretti. Ben de tabancamı çekip beş el ateş ettikten sonra bıçakla da vurdum, öldüğünü zannederek, oradan kaçıp Polis müdüriyetine teslim oldum, dedi.

Diğer maznunlar bu vakaya karışmadıklarını ve Aliye yardım etmediklerini söylediler. Mahkeme, Alinin tevkifine ve Orhanla Hacı Bayram hakkında gayri mevkuf olarak tahkikatın devamına karar verdi.

İhtikâr mücadelesi

Elektrik malzemesi hakkında
tedkikler yapıldı

Men'i ihtikâr komisyonu dün de toplanmıştır. Dünkü toplantıda elektrik malzemesi ve ampullü fiatları üzerinde görüşülmüştür. Komisyon kendi hususi memurlarına yaptırdığı tedkiklerde bu mallar üzerinde kısmi fiat yükselmesi olduğunu tesbit etmişti. Dün, komisyon elektrik malzemesi satan tacirleri içtimaa çağırarak onların bu husustaki fikir ve düşüncelerini dinlemiştir. Haber aldığımız göre tacirler elektrik malzemesi fiatlarında yükselme olduğunu kabul etmişlerdir. Tacirler, elektrik malzemesinin gittikçe memlekete az geldiğini, bundan dolayı fiat yükselmesinin tabii görülmesi icab ettiğini söylemişlerdir.

Elektrik levazımı daha ziyade Almanya'dan gelirdi. Bunların başka memleketlerden getirilmesine teşebbüs edilecektir.

★ Münakalat Vekâleti müsteşarı B. Naki şehrimize gelmiştir. Denizyolları ve Limanlar umum müdürlüklerinde tedkikat yaptıktan sonra bu akşam Ankara'ya dönecektir.

Günün içinden...

Sesli sözlü şarkılı...

Sesli filimin ilk çıktığı günlerde şu tarzda sinema ilânlarına rast gelirdik: «Sesli, sözlü, şarkılı filim...»

Filimlere ses, söz, şarkı adam akıllı yerleştikten sonra bu tarzda ilânlar ortadan kalktı. Lâkin son Avrupa harbi bu sesli, sözlü, şarkılı tabirini bana yeniden hatırlattı. Bir gün bakıyorsunuz, Alman radyosu Fransızlara hitaben:

— Dinleyiniz, diyor, size bir şarkı çalacağız!...

Ve Berlin radyosu bir aşk şarkısı çalmağa başlıyor.

Hem de ne şarkı... Aşk kelimeleri ile, bir çok tatlı sözlerle dolu bir şarkı. ismi de «Bana aşktan bahset...»

Cephede aşk şarkısı dinlemek de insanın oldukça tuhafına gidiyor. Makinelî tüfek takırdıları, top homurtuları, ağır bombardıman tayaralarının gürültüleri arasında bile demek insanlar aşka ayıracak vakit bulabiliyorlar. Bir de yirminci asırda «Aşk öldü!» derler. Halbuki aşk ve aşıkane cümleler Maginot ve Siegfried hattında bile yaşıyor.

Aşk bahsini bırakıp, tekrar cepheye dönelim. Garp cephesinde iki taraf arasında hararetili topçu ateşi devam ederken bugün ağır topların birdenbire sesi kesiliyor. Bunun yerine cepheye konulan büyük oparlörler de bir takım insan sesleri işitiyor. Birisi birşeyler söyleyip duruyor...

Bu da harbin sözlü tarafı... Esasen cephelerde istediğinizden fazla gürültü olduğu için artık bugünkü muharebelere «sesli, sözlü, şarkılı harp» diyebiliriz.

Eski muharpiler, meselâ Napolyonlar, Büyük İskenderler filân bugün başlarını kaldırıp da 1940 muharebesinin teferriatına bir göz gezdiren kimbilir ne kadar şaşarlar, kendilerinin bilmediklerini ne kadar çok şeyler işitirler: Nutuk düellosu, sulh taarruzu, beyanname bombardımanı, propaganda muharebesi, oparlörlerle hücum!...

Bugün sağ olsalardı Napolyonla İskender bu sözler üzerine şaşkın şaşkın birbirlerine bakıp yavaşca fısıldaşırlardı:

— Bunlarda ne demek acaba?..

Hikmet Feridun Es

Ahmet Refiğin
ölümünün yıldönümü

Bugün kıymetli tarihçi Ahmed Refik Altınay'ın ölümünün ikinci yıldönümüdür. Bu münasebetle kendisini sevenler Büyük-dadaki kabrini ziyaret edeceklerdir

Valinin tedkikleri

Vali B. Lütfi Kırdar, muayini Lütfi Aksoy ve Heyeti fenniye müdürü Nuri ile beraber dün Taksim ile Ayazpaşa arasında yıkılmasına başlanan emlakî yerinde gözden geçirmiştir. Belediye Reisi buradaki tedkiklerinden sonra Tramvay idaresine gitmiş ve idarenin Belediyeye devrinden bugüne kadar geçirdiği vaziyeti tedkik etmiştir.

Hükümetin Belediyeye
yardımı

Hükümet, Belediyeye senede iki milyon liralık bir yardımda bulunacaktır. Bu karar bütçenin Meclisten çıkmasından sonra verildiği için, yardım ancak önümüzdeki mali seneden itibaren yapılabilecektir.

Fransadan talepler artıyor

Fransadan bütün ve sair ihraç maddeleri hakkında siparişler devam etmektedir. Yeni imzalanan Türk - Fransız anlaşması Fransaya ihracatı kolaylaştırdığı için, Fransadan talepler artıyor. Mintaka Ticaret müdürü B. Mehmed Ali, dün Fransız başkonsolosluğuna giderek, Fransaya yapılacak ihracat muameleleri üzerinde görüşmelerde bulunmuştur.

Bay Amcaya göre!...

— Affedersiniz bay Amca amma şu gazete sahifelerinin azlığını bir türlü alışamadım gitti...

... Zatiâlinizi yıllardanberi tombul tombul görmeğe alışanlar:

... Bir gün ansızın zayıflamış görünce nasıl irkilirlerse işte ben de öyle oluyorum!...

... Fakat merak ediyorum, bizim gibi yağlı müşterileri kaybeden Avrupalılar ellerinde kalan kâğıdları ne yapacaklar?...

B. A. — Görmüyor musun bayım, bol bol pakt yapıyorlar!...

Garp cephesinde Alman taarruzu nasıl olacak?

Bir Fransız askerî muharriri diyor ki:

"İlk rolü tayyare, ikinci rolü tanklar oynayacak, piyade bunları takib edecek, bu hücumlara karşı hazır bulunuyoruz,,

Bir kaç gündüneri gelen telgraflar garp cephesinde askerî faaliyet arttığını ve Almanların bir taarruz girişimleri muhtemel olduğunu bildiriyor. Pariste çıkan Journal gazetesinin askerî muharriri bu münasebetle yazdığı bir makalede diyor ki:

«Hitlerin sulh teşebbüsü netice vermedikten sonra Almanya garp cephesinde harekete geçmeğe mecbur olacaktır. Acaba nereden ve ne şekilde taarruz edecektir? Bunu araştırmak. Almanların Hollanda, Belçika veya İsviçreden geçmeği düşünmiyecek doğrudan doğruya cephemize saldıracaklarını farzedelim. Bu takdirde iptida ileri hatlarımızla karşılaşacaklardır. Alman toprağındaki bir hatlar müstahkem mevkiiler değillerdir. Bunlar ani bir baskına veya düşmanın istikşaf hareketlerine karşı tahkim edilmiş ileri mevzileridir ve hazırlıklı bir hücumla uzun müddet mukavemet edemezler. Düşman, buralara karşı büyük kuvvetlerle hücum başladiğı zaman Fransız başkumandanı ağırlı ihtimal ileri mevzilere yeni kuvvetler göndermiyecek, buralardaki kitalar harp ederek esas mevzie, yani Maginot hattına çekileceklerdir.

O zaman Alman gazeteleri muvaffakiyet naraları atacaklardır: «Fransızları Alman toprağından taredittik, kendi topraklarına çekilmeğe mecbur ettik» diyeceklerdir. Bundan hiç bir teessüre kapılmayalım. Maginot hattı ile Siegfried hattı arasındaki saha bir manevra sahasıdır. Burada ileri, geri hareketlerin büyük manası yoktur. Bütün iş neticededir.

Fransızlar Alman toprağında işgal ettikleri bir ormanda siperler kazıyıcılar

Almanlar nasıl taarruz edeceklerdir. Taarruz hiç şüphesiz çok şiddetli olacaktır. Bunun başlıca unsurlarını tayyare, tanklar ve topçu kuvveti teşkil edecektir. Piyade keşif şekilde bunları takip edecek ve araziye işgale çalışacaktır. İlk hatta Almanyanın en iyi fırkalarının, hücum fırkalarının bulunacağı şüphesizdir.

İlk rolü tayyare oynayacaktır. Bunlar gök yüzünü doldurarak yerdeki askerlere mitralyöz ateşi açacaklar, harp sahnesinden çok uzaklara kadar her tarafı, tayyare meydanlarını, ihtiyat kuvvetlerinin bulundukları yerleri, şimendifer hatlarını, yolları, hatların birleştikleri yerleri, manevî tesiri ve ümid edilen karışık-

lığı arttırmak için cepheye uzak veya yakın birkaç şehri bombardıman edeceklerdir.

İkinci rolü tanklar, hücum arabaları oynayacaklar, bunlar ileri karakollarımıza yaklaşacaklardır. Kuvvetli topla mücehhez ağır hücum arabaları, düşman Maginot hattına münaşib mesafeye gelince harbe karışacaklardır. Bu hatta uzun müddetten beri hazırlanmış, hesap edilmiş hususî vasıtalarla hücum edileceği şüphesizdir. İşte o zaman, bütün kuvvetlerimizin iştirak edeceği katî muharebe başlayacaktır. İlk muharebelerde yıpranmış olan Almanlar o zaman asıl müşkülât ile karşılaşacaklardır. Vekayii emniyetle bekliyeyim. Baskına uğramıyacağız.»

Bugün matinelere den itibaren

YILDIZ

Sinemasında

3 Büyük Fransız artistinin en güzel şaheseri

ALTIN MABUD

Oynayalar: MIREILLE BALLIN, DANIELLE COURTOIS ve JEANQUES COPEAU

Bugün Matinelere den itibaren

MİLLÎ

AŞKA VEDA

JOAN CRAWFORD - Melvin Douglas

Aşk, Heyecan ve İhtiras dolu bir Şaheser

UÇURUM

Ricardo Cortez - Phyllis Brooks

Hakiki Hayattan Aşk ve Binbir arzu ve ızdırapla dolu emsalsiz bir Film

ALİEMDAR

Çarşıkapı **AZAK** Sinemasında

Bugün matinelere den itibaren iki büyük film birden

1 - ZAMBAK Türkçe sözlü
Bu sene büyük muvaffakiyet kazanan
HEDY LA MARR tarafından

2 - 5 Kuruşla Devriâlem
Fernandelin en son ve en güzel filmi
Bu sene LÂLE'de büyük nam kazanan

Şehzadebaşı **TURAN** tiyatro ve Sineması
Tiyatro - Sinema - Varyete İki büyük film birden
BAY TEKİN
YENİ DÜNYALARDA
BUSTER CRABBE
Okuyucu **SEMIHA** - **MİŞEL VARYETESİ**
Bugün on birden itibaren devamlı matinelere

Sümer

Sineması müdüriyeti

Bu akşam

İlk defa iraesine başlanacak

GEORGES OHNET'in

Büyük Romanı

ANA KALBI

(SERGE PANINE)

Aşk... Lüks... Vakayii hazırı mükemmel şaheseri üzerinde sayın halkın nazarı dikkatini celb ve cidden şayanı tavsiye olduğunu arzeyler.

Baş Rollerde: FRANÇOISE ROZAY - PRENCE TROUHETZ-KOY - PIERRE RENOİR

ve Parisin bütün lüks ve ihtişamı... Bir kadının Romanı... Bir annenin tarihçesi... Büyük bir maşukanın ihtirası...

İlaveten: EKLER JURNAL'da Almanların karadan, denizden ve havadan Polonyaya taarruzları, İngiliz - Fransız orduları cephe, yeni harp havadisleri...

TIYATROLAR

SEHİR TIYATROSU
Tepebaşı Dram kısmı
Gece saat 20,30 da
ROMEO - JÜLYET

İstiklâl Caddesi Komedî kısmında

Gündüz saat 14 de

KELOĞLU çocuk oyunu
Gece saat 20,30 da
İKİ KERRE İKİ

Raşid Rıza - Ertuğrul Sadı Tek - Bu gece - Bakırköy Milyadide - **KAYNANAM**

HALK OPERETİ Bu gece - 21 de -

BU HESAPTA YOKTU
Yakında: **KADINLARIN BEĞENDİĞİ**

İSMAIL DÜMBÜLLÜ - Bu gece - Üsküdar Hale Sinemasında - **AFRIKA GÜZELİ**

Beyoğlu Halkevinden:

Evimizde solfej ve koro dersleri başlanmıştır. Arzu edenlerin ikiser adet fotoğrafı ile Evimize müracaat eylemelerini rica ederiz.

Ankara Borsası

10 Teşrinievvel 939

ESHAM ve TAHVİLÂT

Ergani 19.55

%5 1934 Hazine tahvili 28—

PARA ve ÇEKLER

	Kapanış	En yukarı
1 Sterlin	2.2375	—
100 Dolar	129.9625	—
100 Frank	2.9675	—
100 Liret	6.5875	—
100 İsviçre Fr.	29.21375	—
100 Florin	69.28	—
100 Rayşmark	—	—
100 Belga	21.80	—
100 Drabmi	0.91	—
100 Leva	1.5875	—
100 Çekoslovak Kr	—	—
100 Pezeta	13.875	—
100 Zloti	—	—
100 Pengo	23.2775	—
100 Ley	0.9525	—
100 Dinar	2.495	—
100 Yen	30.57625	—
100 İsveç Fr.	31.175	—
100 Ruble	—	—

Gözleri yormayan ve bozmayan sesleri tabileştiren, şöreti bütün İstanbul halkının dillerinde destan olan son sistem yeni makinelerle:

Şehzade **FERAH** Sinemasında başı Tel: 21359

Bugün matinelere den itibaren (Suare 8,15) de

1 - PRENS BUBUL (MILTON)

2 - SON DÖĞÜŞ

EDVARD G. ROBINSON

Gelecek program

Denizaltı D. I. (Türkçe)

AKŞAM

Abone ücretleri

	Türkiye	Enebi
SENELİK	1400 kuruş	2700 kuruş
6 AYLIK	750	1450
3 AYLIK	400	800
1 AYLIK	150	—

Posta ittihadına dahil olmıyan enebi memleketler: Seneliği 3600, altı aylığı 1900, üç aylığı 1000 kuruştur.

Adres tebdili için yirmi beş kuruşluk pul göndermek lazımdır.

Şaban 27 — Hızır 159

S. İmsak Güneş Öğle İkinci Akşam Yatsı
E. 10.52 12.29 6.24 9.33 12.00 1.00
Va. 4.29 6.07 12.01 15.10 17.36 19.07

İdarehane: Babıâli civarı Acımusluk sokak No. 13

13

Birinci Teşrin
CUMA
Matinelere den itibaren

TAKSiM Sinemasında

Türkçe sözlü - Türkçe şarkılı

GÜLNAZ SULTAN

Debdebeler... Şaşaalar Filmi... Milyonlar sarfiyle vücuda gelmiş Lüks, ihtişam filmi... (1001 gece masallarının en muhteşemi... Gözler kamaştırıcı dekor... 10000lerce figüran... Büyük aşk ve ihtiras şaheseri... Şimdiye kadar hiç bir Türkçe filmde görülmemiş musiki hey'eti... En tanınmış musiki üstadları... En beynelmilel ruhnuvaz parçaları... Meşhur Kemani SADİ İŞILAY

İdaresinde 35 kişilik muhteşem saz hey'eti arasında meşhur okuyucular SAFİYE TOKAY — VEDİA RIZA — MUZAFFER GÜLER — SUZAN — HAFİZ BURHAN — HAMİT — MUSTAFA ÇAMLI.

İlaveten: En yeni EKLER JURNALDA: Almanların havadan, denizden, karadan Polonyaya taarruzları ve günün son havadisleri.

Yarın akşam LÂLE

Sinema mevsiminin en muzaffer haftasına başlıyor.

Dünya Matbuatını ayaklandıran...

Fransız edebiyatında yıkılmaz bir devir yaratan...

Fransız sanayiine zaferler kazandıran...

Dahi EMİL ZOLA'nın göklere yükselen eseri:

HAYVANLAŞAN İNSAN

(La Bête Humaine)

SİMONE SİMON - JEAN GABİN

Yarın akşamdan itibaren

LÂLE Sinemasında

Localar ve numaralı koltuklar bugünden itibaren satılmaktadır. Tel: 43595

Bugüne kadar memleketimizde yapılan 100 Türkçe sözlü Filmin en güzeli ve Dünya Sinemacılığının Şaheseri

MARIE ANTOINETTE

TÜRKÇE SÖZLÜ

Yarın Matinelere den itibaren

İPEK sinemasında başlıyor.

2 Devre 17 Kısım Birden

DİKKAT: MARIE ANTOINETTE Filminin Fransızca nüshası MELEK sinemasında devam etmektedir.

Seanslar: 1.30 — 4 — 6.30 ve 9 da.

İznirillere: MARIE ANTOINETTE yarından itibaren ELHAMRA sinemasında başlıyor. (Türkçe sözlü)

Sayfiyeden dönen eşyalar

Adalardan göç başladı. Yaz mevsimini şehrin bu güzel köşesinde geçirenler havalardan birdenbire kışlamasına rağmen hiç olmazsa fırtına yağmur arası belirecek tatlı birkaç sonbahar gününden istifadeyi hesap ederlerken hiddetli fırtınalar denizlerde kayıkları altüst edip işi iskelede bağli duran uslu vapurların halatını koparmıya kadar götürünce şehire avdet zamanının çatmış olduğu şüphe kalmadı.

Köprünün Ada iskelesi bugünlerde, bilhassa öğleden evvel, sayfiyeden dönen eşya ile doludur. Hahlara sarılmış denkler, ipe bağlanmış karyolalar, sandıklar içine alınmış narin eşya... Sonra vazifesini muvaffakiyetle başardığından emin olarak katlanmış duran bir güneş sandalyesi, iskelede tramvayların gürültüsünden ürkmüş gibi büyük denkler arasında sokulmuş çalışanların çocuk arabası, yığılından içi görüldüğü için mahcup bir yatak, gelip gengerler çarpıkça neye uğradığını kestiremeden sağa osla giden bir bavu... Yazı, rüzgârların püfür püfür estiği odalarda, ağaçların gölgesi altında, denize karşı sükûn içinde geçirdikten sonra sahiplerinin arkasından yeni ikametgâhlarına gitmek üzere köprüye hoyratca dökülen bu asil eşyanın başında hamallar gürültü ediyor; yarılarında nezaketten uzak cümleler konuşuluyor; teşkil ettikleri parçalar el yerine ayakla sayıldığı gibi, pazarlık umadıkça kaldırılıp kaldırılıp yere vuruluyorlar. Doğrusu hazin bir hicret manzarası!

Şevket Rado

DÜNYADA NELER OLDU? NELER OLUYOR

Almanya'da 19 kişiye bir otomobil düşüyor

Amerikada her beş nüfusa bir otomobil yahud buna benzer kamyon ve emsali nakil vasıtası isabet etmektedir. Avrupada da hi kaç adama ne kadar otomobil düştüğü hakkında malûmat toplanmaktadır. Almanya'da harbe başlamazdan evvel tutulan bir istatistiğe göre Berlinde ancak 19 kişiye bir otomobil yahud buna benzer nakil vasıtası

isabet etmekte idi. Berlinde yeni harpten evvel 228.719 otomobil ve diğer atsız nakil vasıtası vardı.

Berlinin şark kısmında Şarlutenburg, Vilmersdorf ve Zehlendorf'da daha ziyade otomobil var iken şark ve cenubu şarkı kısmında daha ziyade kamyon bulunuyor.

Tütün tarlalarında çalışanlar tütün içmiyecekler

Şimali Amerikadaki Kanada Müttehid hükümetleri dominyonunu teşkil eden memleketlerden Ontaryoda tütün zirai teşkilâtı tarafından verilen bir karar mahallî hükümetin kontrolü altında siddetle tatbik edilmektedir. Tütün tarlalarında çalışan işçiler katien tütün içmiyeceklerdir.

Bu memnuniyetin sebebi yangın korkusu değil bütünü başka bir şeydir. Kanada

tütün tarlalarında çalışanlar daha ucuz olduğu için ecebi tütünleri kullanmaktadırlar. Halbuki bu ecebi tütünlerinde (mozaik) ismi verilen tütün mezuatı için zararlı ve nefasetini muhil bir hastalık olduğundan ecebi tütünü ile temas eden elerden tarlalardaki tütün fidelerine pek çabuk hastalık geçmekte imiş.

Benzin yerine Toz

Almanya'da tayyarelerde benzin yerine başka bir madde kullanılması için âlim ve mühendisleri tarafından büyük gayret sarfedilmektedir. Şimdiden Berlindeki ihtira beratları idaresine birçok müracaat vuku bulmuş ve yeni keşifler tesil edilmiştir.

Bunlardan dördü toz halindeki mahrukata aittir. Bu keşiflerden bir toz halindeki mahrukatin hava ile karıştırılarak ihtirak hücresine bir nevi halita sokulmasına imkân vermektedir. Diğer bir keşif toz halindeki mahrukati doğrudan doğruya ihtirak hücresine ithal etmektedir.

Zaten son zamanlarda Almanya'da aladepetrolün de hava makinelerine doğru-

dan doğruya enjekte edilmesi usulü fevkalâde taammüm etmiş ve son model makinelerde karboratörtür istimali azalmıştır. Petrol olsun toz halinde mahrukut olsun doğrudan doğruya petrol makinesine sınığa edilmesinin başlıca faldesi tayyare gerek havada iken gerek kaza neticesinde yere düştüğü zaman yangın çıkması ihtimalinin önü alınmasıdır. Aynı zamanda sarfiyat dahi bir miktar azalmaktadır.

İngiliz gazetelerine göre Almanya'da alınan yeni bir ihtira beratı makineden çıkan lüzumsuz gazın tekrar kullanarak tayyare pervanesinin devrine yardım etmekte istifade edilmesine dairdir.

Polonya hazinesi nasıl nakledildi

Hazineyi kaçıran şimdiki Maliye Nazırı Koc'dur

Almanlar, Varşovayı zaptettiller, fakat Polonya hükümetinin hazinesini ve Varşovada bulunan Çarlık hanedanının mücevherlerini elde edemediler. Polonya hükümetinin hazinesini kurtaran elyevm Fransada kurulan Polonya hükümetinin Maliye Nazırı kolonel Koc'tur. Pariste çıkan İntransigeant gazetesi bu hususta şu tafsilâtı veriyor:

«B. Koc, 3 Eylülde üç gün devam eden şiddetli muharebelerden sonra Polonya devletine ait hazineden mühim bir kısmının hâlâ Varşovadaki Devlet bankasının yeraltı kasalarının da mahfuz tutulduğunu görmüştür. Hazinesinin öbür kısmı vaktile ecebi memleketlerde muhafaza altına alınmıştır.

Kolonel Koc, Varşova hükümeti tarafından haricte silâh ve mühimmat mübayaasına memur edilmiştir. Bu mübayaat için lâzım gelen parayı elinde bulundurması lâzımdır. Kolonel Koc, bu maksadla İngilterenin Polonyaya açtığı sekiz milyon İngiliz liralık krediyi nakde tahvil etti. Kolonel Koc, bu paraları Varşovaya getirmiyerek Avrupa bankalarında bıraktığı gibi, Varşovada, resmî hükümet bankasının kasalarında bulunan altınları ve Çarlığın kıymetli mücevherlerini Almanların eline düşmemek için harice çıkarmağa tevessül etti. Bu altınlar, Polonya devlet bankasının kasalarında çubuk halinde bulunuyorlardı. Kolonel Koc, bu nakil için birçok otobüsler tuttu. Bankadaki altın çubukların otobüslere yükletilmesine bizzat nezaret ettikten sonra arabaların Berzesc kalesine hareket etmelerini emretti. Bankadaki bütün altın çubukların

dikkatle nakli için kâfi kamyon bulunmadığı cihetle, bu taşıma keyfiyeti birkaç gün sürdü.

Polonya hükümet adamı, Devlet bankasının kasalarında bulunan banknotları da sevketteği ihmal etmedi ve banknot destelerini Lubline ve Luck'a gönderdi.

Polonya hükümet hazinesinin bu nakli vaktinde ve zamanında olmuştu. Çünkü Alman tayyareleri, şimendifer hatlarını bombalar ile tahrir etmişlerdi. Kolonel, Berzesc kalesine nakledilmiş olan hazinenin orada bırakılmayarak yolların mütemadiyen Alman tayyareleri tarafından bombardıman ve tahrir edilmelerine rağmen Zamosca doğru yoluna devam etmesini emretti. Bu ameliye çok güç bir şeydi. Zira hazinenin nakledilmiş olduğunu öğrenmiş olan Alman tayyare filoları gördükleri kamyon kafilelerini adım adım takip ediyorlar, bomba ve mitralyöz kurşunları sağaşağına tutuyorlardı.

Maamafih kolonel Koc, gece karanlığından istifade ederek ve elinde kalan son vasıtaları kullanarak Polonya hazinesini Dniester nehri yolile Romanyadaki Orasenî şehrine nakil, oradan da emre âmade bulunan hususi bir trenle Köstence limanına geçirdi ve bu maksadla oraya gelmiş olan bir İngiliz şilebine geceleyin yükletti.

İngiliz şilebi, bu kıymetli hamuleyi alır almaz, derhal denize açıldı. Kurtarılan hazinenin miktarını söyleyemiyecemiz, fakat milyonlarca kıymette olduğunu kaydetmekle ıktifa edeceğiz.

Bugün Polonya hükümetinin hazinesi emin bir yerde mahfuzdur.

OZ CADISI

Yazan:

HALİDE EDİB

Oz Cadısında bir sahne

linde tıpkı Karagöz usulü oynadık», dedi.

«Nasıl oldu?» dedim.

«Fevkalâde... Fakat facia ve komedi yalnız bizde politika hayatına inhisar ettirildiği gündünberi bu gibi yenilikler mazinin müferrid vakalarında kaldı», dedi.

Kendi kendime bizim Karagöz belki ihya edilmeyecek kadar eskimiş diye düşünüyorum. Belki halkımız artık Karagözü eski kıyafeti ile tuhaf bulmaz. Ve belki hikâyeleri de aynı sınıftan, fakat kıyafetleri ve sözleri tamamen değişmiş karakterler ister. Tuzsuz Bekir bugün kasketlidir, hamamın kapısına yakı yapıştırdı da işletmek istiyen Karagözün şeytan oğlunun kıyafeti, sokakta gazete satan, arsalarda taş atan, duvarlara turmanan ve yaramazlıkları zamana uydurulmuş mahalle çocuklarının kıyafeti gibidir. Daha geçen gün arka sokaktan geçerken İstanbul kurtuluş gününü tesid eden altı küçüğe rasgeldim. Ayakları yalınayak, saçları hiç yıkanmamış karışık ve muhakkak bitli yünü gibi, hepsinin mübalâğası burnu akıyor, fakat kıyafetleri parça parça da olsa bugünün kıyafetine benziyordu. Aramızda bir Walt Disney olsa kimbilir bizim sokak çocuklarından ne şaheser

Bu bir masaldır, bunu son zamanlarda Amerikada filime çektiler. Sebebi, beynelmilel bir şöret ve rağbet kazanan «Yedi Cüceler» derecesinde bir film yapmak emeli idi. Acaba Yedi Cücelere rekabet edebilecek şey var mıdır? Bu suali bu cazip oyunu görmüş olan herkes sorabilir. Çünkü muasır teknikle bundan daha güzel söylenmiş yahut oynanmış bir masal hatırlamıyorum. İşte bunun için Oz Cadısını yaratımlar başkılığı teknik ve usulde aradılar.

Yedi Cüceler bütün mânasile modern bir gölge oyunu, yani Karagöz'dü. Bunu Walt Disney isminde Amerikalı bir usta yarattı. Bu adama neden dâhi yahut üstad demeyip de usta dediğini anlatmak için bir istitrad yapacağım:

Dâhi, bizde bilhassa son yirmi sene zarfında anonim yazarlar tarafından birbirine verilen bir ünvardır. Üstad, bu şirketler tarafından şirket haricinde eski, yeni (bilhassa eski) her hangi muharrir lütfen bezdelilen bir ünvardır. Fakat bu ünvanın yalnız muharrirlere değil, her hangi marifet sahibine de iltifat kabilinden verildiğini de ilâve etmeliyim. Bunu bana genç bir muharrir anlattı. Belki arada bana da (üstad) demelerinden dolayı şımarımıyım diye kahveci çıralarına da bazan «bir şekerli, bir sade üstad», denildiğini anlattı. Bundan dolayı Türkçemizde bir sanatkâra verilebilecek tek ünvan bu (usta) dır. Çünkü «Mehmed usta», «Ahmed usta», «falan falan usta» imzalarını bazan güzel bir hat, bir eşya, bir çini lâvha ve sairde görüyoruz. Bundan dolayı güzel sanatlar sahasında mütevazı, yahut büyük her yaratıcı insana (usta) demek bizde dâhi yahut üstad demekten daha mühim olduğuna inanıyorum. İstitrad bitti.

Walt Disney usta, yirminci asrın el hünerele kâğıddan kuklalara can veren sanatkârların en büyüğüdür. Bir fare yavrusu, köpek, kaz, ördek palazı, çocuk, dev, cin ve her nevi masal karakteri bu ustanın hünerele bugün dünyaca tanınmış simalarıdır. Dikkat edilecek nokta bu nevi ustaların yarattığı hayvan ve insan karakterlerinin hep birbirinden başka olmasıdır. Aynı şey bizim Karagöz karakterleri yapan eski ustalarla onları perdede oynatan ustalar için de söylenebilir.

Karagöz, Hacivad, Karagözün oğlu, Tuzsuz Bekir, Narçin Bey oynatana göre mizacında hususiyet gösteren tiplerdir. Walt Disney'in şaheseri Yedi Cüceler oldu. Çünkü tertip, hikâye ve karakterleri itibarile en şumullü olanı da o idi. Sinemada masal söylemek yahut oynatmak meselesinde ona erişmek mümkün olmayınca usul ve teknik değiştirmeyi düşündüler. Yani, his, hayal, düşünce insanlarda sanat mevzuu olunca değişen şeyin sadece kıyafet, tarz ve teknik olabileceğini isbat ettiler.

Oz Cadısı masal olmak itibarile her hangi bir masala benzer. Onu Walt Disney'inkilerden ayıran şey bütün karakterlerin kâğıd kuklalar tarafından değil, hakiki insanlar tarafından temsil edilmesidir. Oradaki «teneke adam», «korkuluk» gibi canlı olmayan oyuncaklar bile meşhur aktörler tarafından oynanıyor. Amerikayı baştan başa saran bu oyunu şimdi İngiltere sabırsızlıkla bekliyor.

Bu masala aid yazıları okurken bilhassa teknik bakımından benim tiyatroya aid eski bir derdim tazelen-di. Bir zamanlar ben de Karagözü, arkasında muazzam sem'alar yanan muazzam bir perde üstünde oynayan insan gölgeleri gibi tahayyül ettim. Bir aralık Hazımın canlı Karagöz oynadığını da işittim, fakat görmedim. Yalnız tutmadığını söylediler. Tutmaması acaba «her eski şey fenadır» gibi bize bir hayli yıldır arız olan bir (snob) luk hastalığından mı, yoksa sanatkârların muvaffakiyetsizliğinden mi bilmiyorum. Bir gün Pariste tanıştığım bir Alman romancı bana büyük harp esnasında bizim eski masalları ve Karagözü tedkik ettiğini ve harikulâde bulduğunu söyledikten sonra «hattâ ben ve bazı aktör dostlar bunu bir perdelik bir komedi ha-

meydana çıkarabilirdi.

Bunları yazarken hatırıma gelen bir şeyi bir istitrad da olsa tekrar etmekten kendimi alamıyorum.

Karagöz, kukla, açık hava halk oyunları, yani bir nevi orta oyununun arasından azıcık eskimiş olan eski zamparalık piyeslerini kaldırıp, çocuk kısmına, tarih kısmına ehemmiyet vererek parklarımızda ihya edemez miyiz? Avrupayı birçok şeyde taklid edip duruyoruz. Neden sırf teknik ve metodunu onlardan alarak mevzu ve ruhunu kendimiz koyarak parklarda çocuklar için açık, kapalı tiyatrolar vücuda getirmiyelim? Bu, bugün yaratmak hamleleri içlerinde kalan bin bir halk sanatkârı için bir çalışmak sahası belki de bir ekmek parası olabilir. Gülhane parkı kadar millî revüleri açık havada gösterecek dekor dünyanın neresinde vardır? Üsküdar'da Doğancılar parkının, Kadıköy'de Yoğurtçu parkının birer köşesine kapalı birer kukla tiyatrosu ne kadar yaraşabilir. Kukla diyorum, çünkü geçenlerde bir Halkevinde çocuklara birkaç perde kukla oynayan bir millî sanatkâr beni çok düşündürdü. «Kabağçı Arab» a bir de çocuk ilâve etmişti. Gözleri şıldı şıldı dönen bir kara yavru babasının sırtına, omuzuna atlıyarak oynarken yanımda oturan çocuklar bayılıyordu. Bu vesile ile Pariste Lüksemburg çocuk kukla tiyatrosunun ihale tarzını hatırladım. Tertip heyeti müracaat eden kukla truplarını birer birer Lüksemburg hademesi çocuklarına oynattılar ve en çok paravereni değil, çocukların en çok merakla, alâka ile seyrettiği trupu seçtiler.

Okuyucu — Oz Cadısından tamamen uzaklaştım...

Muharrir — Hiç uzaklaşmadım. Şunu demek istiyorum: Bizde Oz Cadısına mukabil «Ferhadla Şirin», «Aşlı ile Kerem» gibi masallarımızı sinema sahnesinde meşhur yapacak henüz ne teknik, ne de sanatkâr var. Fakat teknik daima alınabilir, sanatkâr yerinde doğar ve doğmak için kendine mahsus bir iklim ister. O iklimi de evvelâ yüzlerce rağbet gören küçük sanatkârlar yaratır. Büyük sanatkâr bu küçük ve müferrid sanatkârların bir terkbinden başka bir şey değildir.

Halide Edib

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

Önünde muharebeler cereyan eden RHİN NEHİRİ

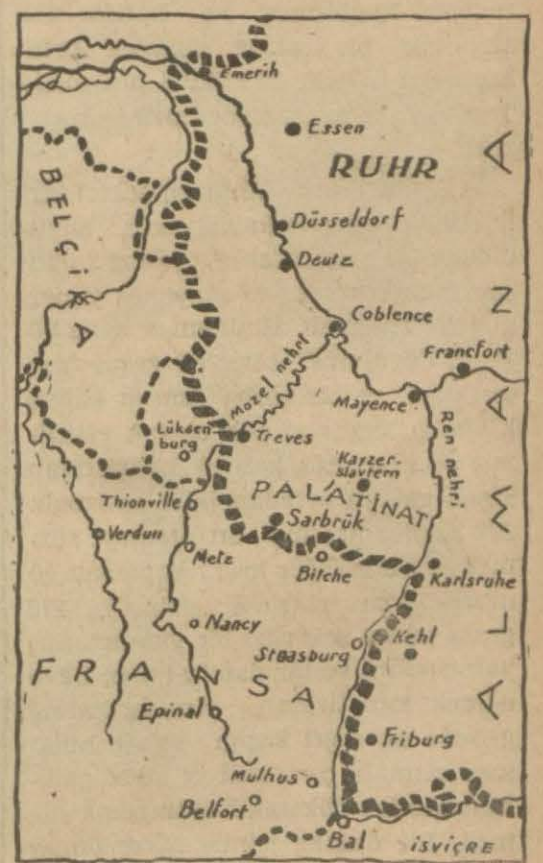
Almanların Rhin (Ren) nehri önünde askeri faaliyetlerini arttırdıkları bildiriliyor.

Rhin nehri tarihteki ehemmiyeti, manzarasının güzelliği, ticaret ve münakaletde oynadığı rolü itibarile dünyanın en gayanı dikkat nehirlerinden biridir. İsviçrenin Alpleri arasından çıkan bu nehir evvelâ Fransız Alman hududunu teşkil eder, sonra Lanterbourg'tan Alman arazisi içine girerek boydan boya şimale doğru yükselir, Hollandadan şimal denizine dökülür. Uzunluğu 1298 kilometredir. Nehrin menbaından İsviçrenin Bâle şehrine kadar olan kısmı (Yukarı Rhin), buradan Kolonya şehrine kadar olan kısmı (Orta Rhin), Kolonyadan nehrin ağzına kadar olan kısmı da (Aşağı Rhin) ismini alır.

Rhin birçok kanallarla Avrupanın diğer büyük nehirleriyle birleştirilmiştir. Bir taraftan Tunaya, bir taraftan Rhone nehrine bağlıdır. Böylece Fransa, Almanya, Hollanda arasında mühim bir yol vücude getirir. Bunların en büyük kolu Moselle nehridir ki Coblence şehrinde Rhin ile birleşir. (Garp cephesinde harp faaliyeti Rhin ile Moselle arasında cereyan ediyor.)

Rhin nehri tarihte mühim roller oynamıştır. Eski Gol memleketinin hududu Rhin idi; Goller Cermenlerden ayırdı. Romalıların nehrin kenarında müstemlekeler kurdular. Orta zamanda Almanyanın en canlı yerleri buraları idi. Rhin üzerinde pek güzel manzaralı yerler vardır. Yukarı kısmında. Schoffhansen hoş bir gelâle vücude getirir. Orta kısmında iki tarafı eski sâtolar ve bağlarla süslü yamaçlar arasında nehir o kadar güzeldir ki her sene binlerce seyyah buralara dökülür.

Rhin nehri üzerinde birçok şehirler sıralanır. Bunlardan Strasburg kırk sene kadar Almanyaya elinde kaldıktan sonra Fransaya döndü. Diğer mühim şehirler

Rhin nehrinin geçtiği sahayı gösterir harita

arasında Mayence, Coblence, Colonge en meşhurlarıdır. Nehir çok işlektir. Kömür, maden, makine gibi ağır eşya ve fabrikaların getirdiği ham maddeler nakledilir. Hollanda hududundan İsviçre hududuna kadar Almanyanın Rhin nehri üzerinde 51 limanı vardır.

Monroe kaidesinin Avustralya ve Kanadaya teşmili isteniyor

Vaşington 10 (A.A.) — Âyandan Downy, Ayan meclisinden Monroe kaidesinin Avsutralyaya Yeni Zelandaya ve Kanadaya teşmil etmesini

Hindistan Almanyaya karşı mücadeleye iştirak edecek

Londra 10 (A.A.) — Hind liderlerinden Pandie Naero, gazetelerde çıkan bir makalesinde Hindistanın Almanyaya karşı açılan mücadeleye iştirak etmek için birleşeceğini yazmaktadır.

EV

KADIN MODA

Vitamini bol bir meyva: CEVİZ

Cevizden sandviç, salata, şekerleme, gato yapılabilir

Kış meyvaları arasında vücuda faydalı olanlar pek çoktur. Ceviz bunlar arasında hiç şüphesiz ki en muğaddisi ve vitamini çok bol olanıdır. Ceviz sade olarak ve bilhassa kuru incirle çok yenir. Bu meyvadan tatlılar, gatolar, sandviçler, ve salata yapmak mümkündür. Bunlar muğaddi olmakla beraber lezzetlidir de.

SANDVIÇ: Çocuklara sabah veya ikinci kahvaltısında yedirilmesi faydalı olan bir sandviç tertibi: Kızarmış ekmek üzerine tereyağı sürmeli üzerine ayıklanmış ceviz içleri dizmeli ve şeker serpmeli. Yahut tereyağı üzerine bal sürdükten sonra cevizleri dizmeli.

SALATA: Kök kereviz haşlamalı, süzdükten sonra küçük parçalara taksim etmeli, aynı miktar elma soyup onu da küçük parçalara kesmeli içine bolca ceviz atmalı. Üzerine mayonez döküp karıştırmalı. Soğuk etlerle yenilen nefis bir salata olur.

ŞEKERLEME: Yüz gram iç badem alıp sıcak suda bir iki dakika bıraktıktan sonra ince kabuklarını ayıklamalı ve makineden çekmeli. İçerisine 100 gram pudra şekeri taze bir yumurtanın sarısını ve bir tatlı kaşığı kahve hülâsası atarak karıştırmalı ve hamur haline getirmeli.

Diğer taraftan iri cevizler intihap etmeli. Dikkatle kırıp kabuklarını ayıklamalı. Her cevizi ortadan iki kısma ayırmalı. Evvelce hazırlanan bademli hamurdan bir parça almalı iki tarafına iki yarım ceviz parçası koyarak bastırmalı. Cevizler, hamura yapışır. Bunlar hazırlanınca bir tencere ile ateşte gayet koyu şeker balı kestirmeli. Her hazırlanan cevizi bir pensle tutarak bu koyu şekerle batırıp çıkarmalı ve yağlanmış bir kâğıd üzerine dizmeli. Kuruduğu zaman tabağa almalı.

GATO: 60 gram iç cevizi havanda dövmeli kıvılcımlı kül üzerine yahut fazla kısılmış hava gazı ocağı üzerine konulan tencere içine 95 gram pudra şekeri ve üç yumurtayı telle vurarak köpürtmeli. Telden akan yumurta sertleşince içerisine 95 gram un 70 gram sulandırılmış sade yağı ve dövülmüş cevizi ilâve etmeli iyice karıştırmalı. Yağlanmış ve hafifçe un serpilmiş bir tepsiye dökerek orta hararetili fırında 40 dakika pişirmeli. Tepsiden çıkararak soğumağa bırakmalı.

Diğer taraftan 35 gram şekeri bir iki kaşık su ile kaynatmalı, koyu olunca bir yumurtanın yalnız sarısı üzerine akıtmalı ve mayonez yapar gibi karıştırmalı. Hallolunca içine 30 gram dövülmüş ceviz 60 gram taze tereyağı ve bir çorba kaşığı kahve hülâsası (kahvesi çok olarak pişirilmiş ve süzölmüş kahve) karıştırmalı. Alt kısmın üzerine bu kremayı sürmeli. Üstüne diğer kısmı kapamalı ve nihayet şu glasürü sürmeli. 175 gram pudra şekeri bir yumurtanın yalnız akını ve bir damla limon ilâve ederek karıştırmalı. Krema haline gelince bir reçel kaşığı kahve hülâsası katmalı, çevirmeli ve acele gatonun üzerine dökerek her tarafına sürmeli. Bir dakika içinde şeker donar ve kurur.

Kömürün çok dayanması için

Kışın sobada olsun, kalorifer kazanında olsun yakılan kömürün aynı harareti neşrederek çok dayanması için kömüre tuzlu su katmak lazımdır.

Bir litre su içerisine iki tatlı kaşığı tuz atmalı. Bu tuz ince sofru tuzu olmamalıdır. Kalın siyah tuz lazımdır. Bu tuzlu suyu 100 kilo kömüre serpmeli. Bu suretle hazırlanan kömür yavaş yavaş yandığı için çok dayanır ve aynı harareti neşreder.

Eski tayörlerden yeni elbise

Modası geçmiş, yahut yıpranmış tayörlerden, şeklini değiştirerek, altını üstüne çevirerek, yeni bir elbise yapmak mümkündür.

Resimde görülen dört tayörün şekilleri değişiktir. Bunların her biri zarif bir elbise olmuştur.

1 — Yukarıdan aşağıya kadar düğmeli olan bu tayörün elbise olması için yakayı çıkarıp yerine beyaz ipekli pikeden bir yaka yapmalı.

Bluza parçalı hissini vermemek için bir nervür almalı. Yakadan bele kadar sık düğme ilik yapmalı. Bluzun önünün aşağısını beyzı yaparak arasından eteğin plilerini göstermeli. Eteği bluza eklemeli. Kollara pikeden rever koymalı.

2 — Tayörün eteklerini yuvarlamalı ve eteğe eklemeli, arka yakayı çıkardıktan sonra ön reverler altına pikeden birer rever koymalı, İçerisine

aynı pikeden jile giymelidir.

3 — Eğer tayör kruaze ise bu modele gayet iyi uyandırılabilir. Tayörü belden kesip eteğe eklemeli. Reverleri dantelden yapmalı. Aynı dantelden jile, kol reverleri ve ceplere rever olmalıdır.

4 — Tayörü belden kesip eteğe eklemeli. Düğmeler ve kemer renkli deriden olmalıdır. İçine plise bir jile giyilmelidir.

HARBE AİT RESİMLER

Polonya cephesinde yaralanan Alman askerlerini getiren bir tren Berlin istasyonunda

Polonyada Sovyet hareketi: Erest Litovska giren Sovyet tankları

MÜŞKÜLLERE CEVAP

Birkaç yemek tarifi

Ankara Yenışehir Esmâ: Alafranga yemek tarifinde yeşil fasulye (a l'anglaise) diye tarif edilirse, suda haşlanmış ve üzerine taze tereyağı konulmuş demektir. Bunun pişme tarzı şöyledir: Çalı fasulyelerini, iki tarafını ayıkladıktan sonra ince ince uzunluğuna kesiniz. Bol soğuk ve tuzlu su ile ateşe koyunuz. Yumuşayınca kefgire boşaltınız, süzölmüş sıcak ıken taze tereyağı koyarak karıştırınız, ve sofraya götürünüz. Yahut fasulyeler süzölmüş sıcak ıken sofraya çıkartmalı herkes tabağına alarak arzu ettiği miktar tereyağı koyabilir. Bu tarzda hazırlanan fasulye ısgara yahut salı çalı etle yenir.

2 — (Oeufs bronilles) sade, peynirli, jambonlu sebzeli olur. Tava içerisine bir kaşık sadeyağı koyunuz. Yağ kızınca içerisine telle vırılmış taze yumurtaları dökünüz, tuz, biber, ilâve ediniz ve çatala dalma karıştırarak pişiriniz. Yarı katı, yarı sulu ıken tabağa boşaltınız. Bu sadesidir.

Peynirli için rendelenmiş gravyera peyniri karıştırınız. (Altı yumurta için 125 gram peynir kâfidir.) Yumurtaları pişince peyniri karıştırıp hemen tabağa boşaltmalı.

Jambonlusu için jambonu küçük parçalara kesmeli ve yumurtalar pişerken içine katmalı.

Sebzeli için tabağa boşaltırken tereyağında pişmiş bezelya ilâve ediniz.

Yolunan kaşların eski haline gelmesi
Salime Ahmet: Vaktile çok yolduğunuz kaşlarınızın eski haline gelmesini istiyorsunuz. Bu sabır meselesidir. Çünkü kaşlardaki kıllar sert ve dik olarak büyümektedir. Onları yumuşatmak için uğraşmak lazımdır. Sabah akşam kaşlara tatlı badem yağı sürerek masaj yapmalı. Haftada bir gayet sıcak su içine bir kaç damla amonyak damlattıktan sonra bir pamuğu bu suya batırarak kaşlara sürmelidir.

Bu suretle terbiye edilen kaşlar büyüdüğü zaman yumuşak ve parlak olur.

2 — Kâfurulu ispiroto evde yapılabilir. 90 derecelik 100 gram ispiroto içerisine toz halinde 2 gram kâfurı koyup eritmeli.

Kestane reçeli

Kestane mevsimi geldi. Bu lezzetli güzel meyva çok muğaddi olduğu için çocuklara bol bol yedirilmelidir. Sabah ve ikinci kahvaltısında seve seve yiyecekleri kestane reçelini tarif edelim:

İki kilo kestaneyi suda haşlamalı, üst ve iç kabuklarını sıcakken ayıklayıp kestaneleri makineden geçirmeli.

Elde edilen püreyi tartmalı aynı miktar toz şeker almalı yarım bardak su ve bir kalem vanilyayla ateşe koymalı Şeker tamamıyla eriyince içine kestane püresini de atmalı ve tahta kaşıkla daima karıştırarak pişirmeli.

Reçel kaynamağa başladıktan sonra beş dakika daha pişerse tam kıvamında olur.

Sabun vazifesini gören Pomat

Yüzünüzün cildi ince olduğundan yüzlerinizi sabunla yıkamıyan bir çok kimseler vardır. Bunlar için şu tarif edeceğimiz pomat sabun vazifesini görür:

30 gram gom arabikle 50 gram balı karıştırmalı. Sonra ince toz gibi rendelenmiş 100 gram beyaz sabun ve 200 gram tatlı badem yağını azar azar ve yavaşça karıştırarak ilâve etmeli. Nihayet 100 gram gülsuyunu azar azar ilâve etmeli. Bu bir pomat haline gelince cam yahut porselen bir kap içerisinde muhafaza etmeli.

Her sabah yüz yıkanacağı zaman bir kap içerisine iki bardak su koymalı ve içine bu pomattan yarım çorba kaşığı atarak karıştırmalı ve bu su ile yüz yıkanmalıdır.

Alakok yumurta pişirmek için kolay bir usul

Alakok yumurta pişirilirken, yumurtaları sıcak suya atarak ateşte bir iki dakika kaynatmaktansa suyu fıkır fıkır kaynatıp yumurtaları içine atmalı, ateşten indirmeli ve kapağını kapamalıdır. Beş dakika kaynar su içinde kalan yumurtalar tam kıvamında olur. Bu suretle pişirilen yumurtalar diğer surette hazırlanan alakoktan daha kolay hazımlıdır.

Eldeki soğan kokusunu çıkarmak için kolay bir yol

Soğan kesilince elde kalan soğan kokusu, el tuzlu su ile yıkanırca derhal çıkar.

Nasır ilacı

Sıcak sirke ile ezilen iç ekmekten yapılan lâpa nasır üzerine konup bağlanırsa nasırdan eser kalmaz.

Haftanın mizahı

(Yazı ve resimler: Cemal Nadir'in)

Bay Amca'dan rivayet

Mein Kampf!..

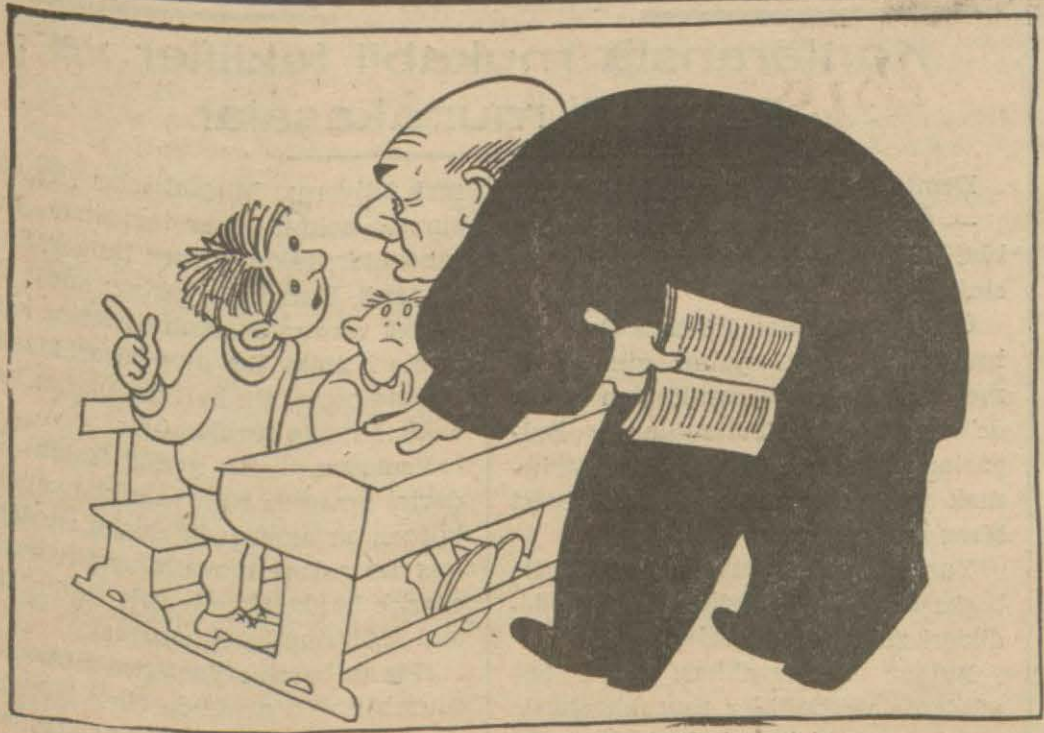
Dünyada muzip insanlar çok!.. Muzibin birisi işini gücünü bırakmış, bir Yeni sabah gazetesi almış ve «Kavgaların» müellifinin tercüme ettiği «Kavgam» tefrika-sının etrafını kırmızı kalemle güzelce çizerek eserin Berlindeki muharririne göndermiş!..

Muharrir gazeteyi alınca evvelâ şaşırmış, sonra merak etmiş, sahifeleri karıştırmış başlanmış. Bir de bakmış ki kırmızı çerçeve içinde kendi resmi, kendi imzasıyla süslü «Mein Kampf!..»

Acı acı gülerken başını sallamış: — Eger, demiş, bu gazetenin her yazdığı buna benzeyorsa...

— Bak, bir facia aktörümüz komedi yazmış!..
— Naşid de bir facia yazar işallah!..

Öğretmen — Meselâ bir gece dağ başında yolunu şaşırdın. Pusulada yok, gökte yıldız da yok, cihetleri nasıl tayin edersin?..
Talebe — Top seslerinden!..

Dev Synası

Aman efendim aman!..
Günün en meraklı işlerinden biri de Amerikayı gezip gelebilmiş vatandaşlarla konuşmak!..

Fakat hemen hepsi de gözlerini devirip ellerini havada sallayarak:
— Aman efendim aman!.. Diye söze başlıyor:

— Aman efendim aman!.. diye söze devam ediyor ve:
— Aman efendim aman!.. diye sözü bitiriyor!..

Hentüz hiç biri Amerika hakkındaki bilgimize ne söze, ne yazıya yeni bir şey katmadı. Sanıyorduk ki, Atlantığın ötesinden alacakları medeniyet hamulesini boşalta boşalta, anlata anlata, yaza yaza bitiremiyecekler ve en pısrığı bile bir dinamo kesilecek, bizi nurlara garkedecek!..

Halbuki binlerce lira ve binlerce saat sarfedip binlerce mil mesafe aşarak dünyanın öbür ucuna gidip gelen bu sayın vatandaşlardan bir:

— Aman efendim aman!.. dan başka bir şey alamıyoruz!..

Meşhur bir fıkra vardır: Kırşehir eşrafından biri bir gün hicaza gitmeğe kalkmış. Giderken Nasreddin hocayı çağırıp oğlunu ona emanet etmiş: — Al bu çocuğu, demiş, ben gelinceye kadar ona fıkıh ilmini öğret!..

Hoca itiraz etmek istemiş: — Fakat efendim, demiş, bu kadere kadar fıkıh öğrenilmez!..

Ağa celâli!.. Bir kükremiş, hoca razı olmuş!..

Aradan üç ay geçmiş, ağa hicazdan dönmüş. Memlekete gelince ilk işi ulemayı toplayıp oğlunu imtihana çekmek olmuş. Nasreddin hocanın da hazır bulunduğu imtihanda ağa çocuğa sormuş:

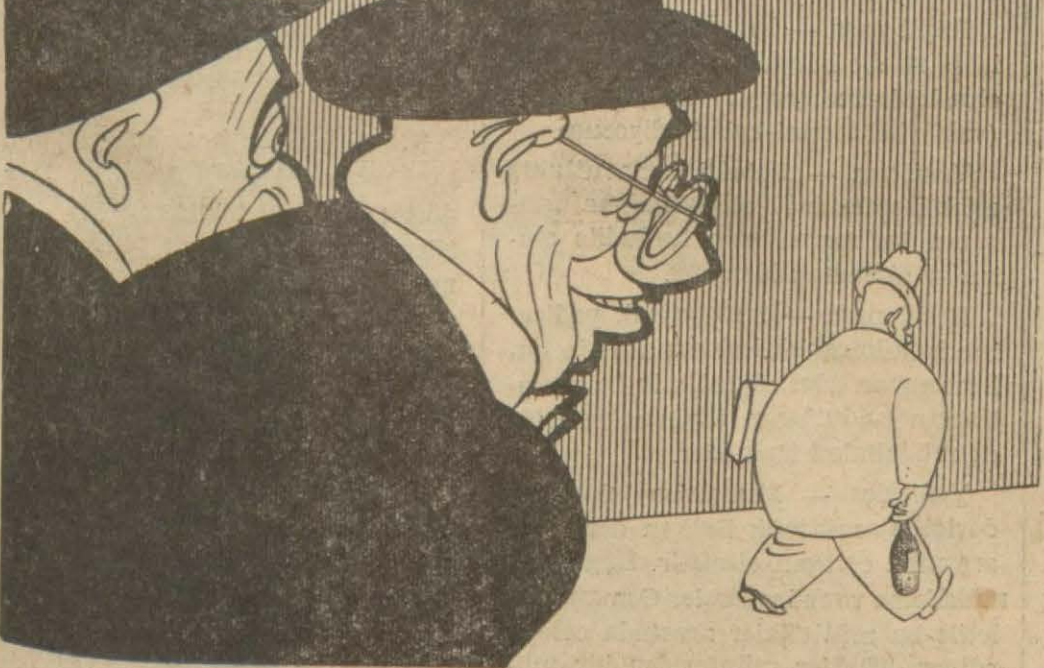
— Anlat bakalım oğlum, fıkıh nedir?..

Oğlan diz üstü çöktüğü postun üstünde sallanmaya ve cevap yerine ağzından şu garip sesleri çıkarmağa başlamış:

— Fık, fık, fık, fık!..

Ağa «nedir bu hal?» der gibi hocanın yüzüne bakmış, hoca meseleyi şöyle izah etmiş:

— Efendim, demiş, koskoca fıkıh ilmini

— Ne talihli adam!..
— İki yüz bin lira mı vurmuş?..
— Hayır, bir şişe bira bulmuş!..

BAY AMCA İLE SEYAHAT

10 — Giresun, Rize ve Hopa'da!..

Giresunda bermutad kayıkçı akını ile karşılandık. Geminin demir atması kayıklar tarafından muhasara edilmesi bir oldu. Gece iyiden iyiye çıkmış olduğundan şehre çıkmaktan vazgeçtik. Küpeşeden kayıkçılara baktıyorduz. Hepsi birer Tarzan gibi çevik, asabi ve gürültücü insanlar. Çoğunun belinde de birer tabanca namlusunun parladığı görüldü. Bay Amca bunları görünce:

— Bırak gürültü etsinler, dedi, anlaşılıyor ki, ağızları susarsa öteki ağızları gürleyecek!..

Kayıkçılar arasında her nedense bir kavga çıktı. Evvelâ dille başlayan kavgaya nihayet ellerde karıştı. Ve kavgacıların biri tuttu: — Bana küfredmenin cezası ha poyle olur! diyecek ötekini denize attı. Adamcağız silmsiyah sularda bir hayli cırpındıktan sonra çıktı, biraz daha bağırıp çağırıldı, sustu. Ve sanki birşey olmamış gibi herkes işle meşgul olmağa başladı.

Üç ay içinde mahdum beyin zihnine öyle bir dolduruş doldurdum ki, çocuk on dakikadır fıkladığı halde bir türlü meydana çıkaramıyordum!..

Üç aylık bir zamana koca bir Amerika medeniyetini sığdıran bizim Amerika turistleri de galiba fıkıh talebesine döndüler!..

di. Bütün seyirciler gibi, böyle bir neticeye hayret eden bay Amca:

— Burada en rahat iş mahkeme reisliği, dedi. Herkes kendi davasını kendi hallediyor!..

Bay Amca'yı Rizeye çıkaracak motorde bir İstanbullu daha vardı: — Herkes Newyork sergisine fen harikalarını görmeğe giderken siz nasıl oldu da buralara teşrif ettiniz bay Amca? diye sordu.

Bay Amca mütebessim: — Maksadlarda pek fark yok, biz de tabiat harikalarını görmeğe çıktık, dedi.

Rizeliler bay Amcanın etrafını aldılar, memleketlerini övüyorlar. İçlerinden biri: — Kasabamızın bir eşi Avrupada bile yoktur!.. dedi.

Bay Amca: — Evet, diye cevap verdi, siyasi hâdiselerden belli!.. Eğer oralarda da bu kadar güzel yerler olsa, hiç biri ateşe vermeğe kıyamaz!

Bir Rizeli de: — Memleketimiz bir cennettir! diye kesip attı.

Bay Amca hayretle muhababının yüzüne bakarak: — Tuhaf şey, dedi, burada hiç kadın yok mu?..

Hopanın azametli dağları astragan gibi sık çam ormanlarıyla örtülü. Uzun uzun seyrettik. Rüzgarını emdik. Aramızdaki İstanbullulardan biri dayanamadı:

— Mübarek çamlıklar, tıpkı Büyükaada!.. dedi.

Bay Amca bu zata dönerek:

— O halde hani şiş kebap yapanlar, hani çay, kahve pişirenler bayımı? diye sordu.

Yerlilerden biri iklimin güzelliğinden bahsediyordu:

— Senede iki defa mahsul alıp İstanbula gönderdiğimiz olur bay Amca, dedi, bizim topraklarımız çok cömerttir!..

Bay Amca: — Ne yazık ki bizim meyvacılarımız çok hasistir! diyerek acı acı güldü.

Hopadan ayrılırken vapura meyva küfeleri dolu bir kayık yanaştı. Ka-

yıktaki adam hem küfeleri vapura veriyor, hem sesleniyor:

— Ha bu dayı zadeye!..
— Ha bu teyze oğluna!..
— Ha bu amca kızına!..
— Ha bu enişteye!..
— Ha bu halaya!..

Dayanamadım: — Acaba bunlar hediye mi bay Amca?.. dedim.

Bay Amca: — Hayır, dedi, müstakbel misafirliklerin müjdecileri!..

Hopaya kadar birbirine yabancı olarak vapurda kalmış, seyahate devam etmiş olanlar Karadenizin bu son işkelesinde artık can ciğer dost olmuşlardı. Herkes, hayatını en mahrem tafsilatına kadar, birbirine anlatmış, ortada gizli kapaklı bir şey kalmamıştı!.. Bundan en çok memnun olan yaratılıştaki uysal, sulhsever ve yumuşak tabiatlı bay Amca idi. Kaptandan çımacıya, güvertedeki koyun çobanlarından lüks mevki yolcularına kadar şakalaşmadığı, yarenlik etmediği kimse kalmamıştı.

Tam Hopadan hareket edeceğimiz zaman bu keyfinin son derecesine varan bay Amca karşıma dikildi ve bir ah çekerek:

— Elimde olsa, dedi, bütün milletleri içine alacak bir gemi yapar, bir yol Hopaya kadar getirir, götürürdüm!..

(Arkası haftaya)

«Baki kalan bu kubbeye bir hoş sada imiş!..»

FOTOGRAF TAHLİLLERİ!..

Zeki, işini bilir bir tip. Maçlara grip azadan olmaksızın spor kluplerine girip çıkmayı tercih eder. Birçok safdillerin dağ başlarında tatmin ettikleri av merakını o şehir sokaklarında tatmin eder!.. Bir kadını izdivaç hayatı içinde çekip çevirmekse salon hayatı içinde, dans yerinde çevirmekse tercih eder!.. Borç verip peşinden koşmaktan borç alıp peşinden koşturmayı bilir!..

İyiyl kötüyl seçmek kabiliyeti olmayan çocuk mizacı bir tip. Ateşten gömlek, alevden şapka moda olsa, hiç tereddüd etmez giyer!.. Garip bir muvazene maliktir, kadın dostları için giyinir, erkek dostları için soyunur!.. Gayet realisttir, insanların içine değil dışına bakıp hükmeder. İktisadi fikirleri «mattüp»dan ibarettir! Avrupayı tuvaletleri, Amerikayı otomobilleri, Afrikayı dansları için sever!..

Menfi bir tip. Arnavut kaldırımında gezerken asfalta, asfalta gezerken Arnavut kaldırımına hasret duyar!.. Vücudünün garip bir teşekkülü vardır: Midesiyle düşünür, gözleriyle yer!.. Sportmen değildir amma toplanılarda herkesten evvel davranıp büyüklerin sıgarasını yakmak, kadehini doldurmak gibi kurdığı rekorlar sayısızdır! Kendisinden yardım istendiği zaman bol keseden nasihat verecek kadar hamiyettidir!..

Yenilge düşkün bir tip. Her şeyin yenilmesine mecluptur. Bu yüzden her gün bir dost, her gün bir iş, hattâ her gün bir alacaklı ve her gün bir yol değiştirir!.. Verdiği söz bile olsa, üstünden bir gün geçince nazarında eskir, kıymetten düşer!.. İçkiyi de sarhoş olup yeni bir ademe, ayılıp yeni bir âleme girmeğe için 'çover! Bu itibarla bizim dedemizin en büyük marazı emenî kalmıştır!

Pratik bir tip. Şapka çıkartıp selâm vermektense şapkasız, yani her dakika selâm vaziyetinde gezer!.. Zayıflamak için ilaç alacağına Almanya'yı gider!.. Uyku hâpı yerine şiir kitabı alır!..

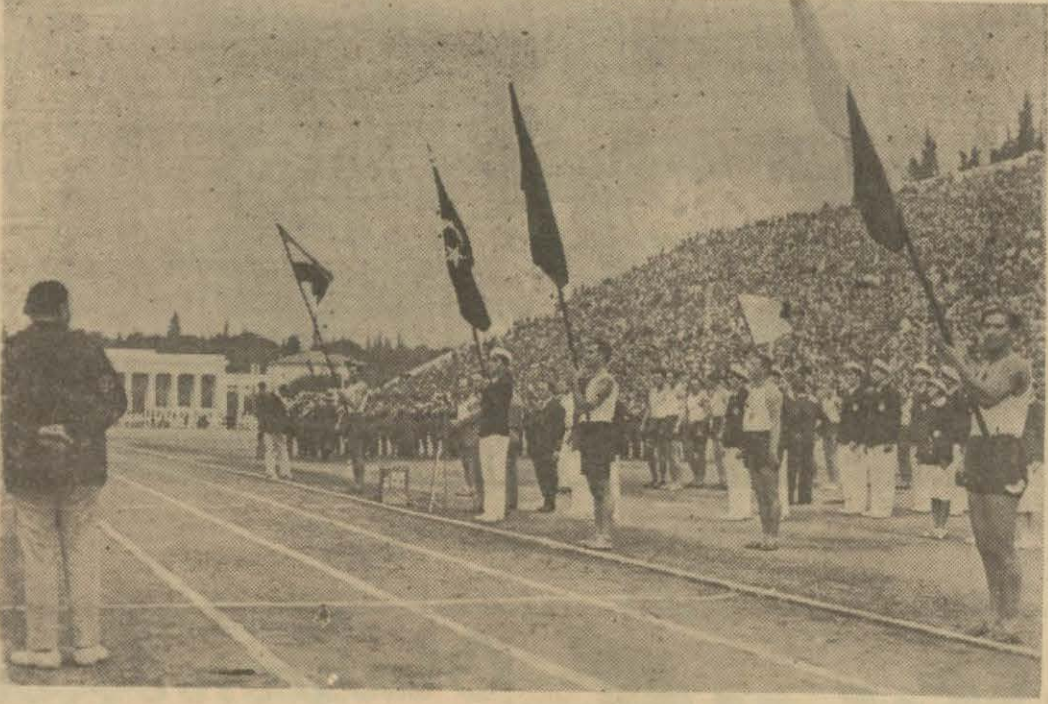
oldukça inatçıdır. Bir tramvay iki saat gecikse iki saat bekler!.. Mod bir şirden mâna çıkarmak için yüz dakikadır bekler!..

AKŞAM SPOR

Onuncu Balkan oyunları kapandı

Atletlerimiz 34 puanla üçüncü oldu

Müsabakaların umumî cedveli

Balkan oyunlarında bayrak merasimi

Eylülün birinden itibaren Atınada yapılmakta olan onuncu Balkan oyunları Pazar günü nihayetlenmiştir.

Balkan oyunlarına Yunanistan, Yugoslavya, Romanya ve Türkiye olmak üzere dört millet iştirak etmiş ve nizamname mucibince atletlere birden dördüncüye kadar puan verilmiştir.

Yapılan puan tasnifinde takımımız Romanya ile 34 müsavi puan almış ise de Rumenlerin birinciliği bizden az olduğu cihetle takımımız 3 üncü, Rumenler dördüncü addedilmiştir.

Ehil ellerde çalışan atletlerimiz bu seneki müsabakalarda büyük bir varlık göstererek üç birincilik almağa ve bayrağımızı şeref direğine üç defa çektiğimizde muvaffak olmuşlardır.

Ötümüzdeki sene Ankarada yapılması tekrarr eden 11 inci Balkan oyunlarında atletlerimize muvaffakiyetler dilerken kazandıkları üçüncülük derecesinden dolayı hararetle tebrik ederiz. Atınada yapılan bütün müsabakaların neticelerini sırasile bildiriyoruz:

100 METRE:
1 — Muzaffer (Türk) 11.5
2 — Perinç (Yugoslav)
3 — Stefonoviç (Yugoslav)
4 — Melih (Türk)

200 METRE:
1 — Muzaffer (Türk) 23
2 — Kling (Yugoslav)
3 — Gören (Türk)
4 — Lâmbakis (Yunan)

400 METRE:
1 — Gören (Türk) 50.8
2 — Stratokos (Yunan)
3 — Yorgos (Yunan)
4 — Markoviç (Yugoslav)

800 METRE:
1 — Straktokos (Yunan) 2.
2 — Leftoritis (Yunan)
3 — Goršek (Rumen)
4 — Maksud (Türk)

1500 METRE:
1 — Velkopolos (Yunan) 4.6.6
2 — Kuşir (Yugoslav)
3 — Maksud (Türk)
4 — Maratopulos (Yunan)

3000 METRE:
1 — Velkopolos (Yunan) 9.43.4
2 — Maropostolos (Yunan)
3 — Kristea (Rumen)
4 — Goršek (Rumen)

5000 METRE:
1 — Maropostolos (Yunan) 15.34.8
2 — Kristea (Rumen)
3 — Kakkik (Rumen)
4 — Velkopolos (Yunan)

10000 METRE:
1 — Kristea (Rumen) 32.53
2 — Kıryakidis (Yunan)
3 — Mustafa (Türk)
4 — Koklik (Rumen)

110 MANİALI:
1 — Mandikas (Yunan) 15.6
2 — Sıkıadas (Yunan)
3 — Halkapoviç (Yugoslav)
4 — Malko (Rumen)

400 MANİALI:
1 — Sıkıadas (Yunan) 54.9
2 — Mandikas (Yunan)
3 — Malko (Rumen)
4 — Giş (Rumen)

4X100 BAYRAK:
1 — Yugoslav takımı 43.8
2 — Yunan takımı
3 — Rumen takımı
4 — Türk takımı.

BALKAN BAYRAK:
1 — Yunan takımı 3.27.6
2 — Yugoslav takımı
3 — Türk takımı
4 — Rumen takım

4X400 BAYRAK:
1 — Yunan takımı 3.30.3
2 — Türk takımı
3 — Yugoslav takımı
4 — Rumen takımı

MARATON YARIŞI:
1 — Kıryakidis (Yunan) 2.52.7
2 — Rogazoz (Yunan)
3 — Gal (Rumen)
4 — Ali (Türk)

YÜKSEK:
1 — Detakas (Yunan) 1.80
2 — Polad (Türk)
3 — Pantozis (Yunan)
4 — Maiko (Rumen)

UZUN:
1 — İstorişko (Rumen) 6.83
2 — Elefteryadis (Yunan)
3 — Kalçov (Yugoslav)
4 — Maratopulos (Yunan)

GÜLE:
1 — Kovaçviç (Yugoslav) 14.66
2 — Karaliç (Rumen)
3 — Miropolos (Yunan)
4 — İbrahim (Türk)

DİSK:
1 — Sillos (Yunan) 51.10
2 — Floron (Yunan)
3 — Haraliç (Rumen)
4 — Mikov (Rumen)

YUNAN DİSKİ:
1 — Sillas (Yunan) 39.2
2 — Floran (Yunan)
3 — Kolaçeviç (Yugoslav)
4 — Arat (Türk)

ÜÇ ADIM:
1 — Palamyotis (Yunan) 14.24
2 — Kalister (Rumen)
3 — Mayrakis (Yunan)
4 — Abdurrahman (Türk)

SIRIK:
1 — Tatos (Yunan) 3.92
2 — Trovlos (Yunan)
3 — Muhiddin (Türk)
4 — Mikic (Yugoslav)

CİRİD:
1 — Markoviç (Yugoslav) 63.30
2 — Papos (Yunan)
3 — Mavzer (Yugoslav)
4 — Moncelas (Yunan)

DEKATON:
1 — Klimer (Yugoslav) 56.20
2 — Mikic (Yugoslav)
3 — Lekatsak (Rumen)
4 — Maeskos (Yunan)

UMUMİ PUAN:
1 — Yunanistan 112
2 — Yugoslav 60
3 — Türkiye 34
4 — Romanya 34

İzmirdeki maçlar

Üçok - Doğanşporu 2 - 0 yendi

İzmir 9 — Lig maçlarına pazar günü devam edildi. Öğleden sonra ilk müsabaka Ateş ve Yamanlar birinci takımları arasında idi. Her iki takımda müsavi bir oyundan sonra ikinci devrede de karşılıklı olarak yaptıkları birer golle beraber kaldılar. Bu müsabakadan sonra Üçok - Doğanşpor karşılaşması yapıldı. Geçen hafta Altaya karşı muvaffakiyetli bir oyun çıkaran Doğanşpor, bugünkü maçta, Üçokun karşısında alacağı netice merakla bekleniyordu. Maamafih tahminler Doğanşpor lehine idi. Maç başladığı zaman Üçok bu tahminleri alt üst eden bir oyunla Doğanşpor kalemini tazyikla başladı ve bu arada bir iki fırsat ta elde etti. Oyun seri ve heyecanlı cereyan ediyordu. Her iki tarafın da gol çıkarmak için sarfettikleri enerji ortaya zevkli bir oyun doğuruyordu. Devrenin sonlarına doğru Üçok Mazharın vasıtasile yaptığı golle birinci partiyi 1-0 lehine bitirdi.

İkinci devrede Doğanşporlular vaziyetli telâfi için oyuna çok sıkı bir şekilde başladılar ve bir müddet Üçok kalemini sıkıştırdılar, fakat muhacimlerin kale önünde anlaşmamaları yüzünden sayı çıkarmaya muvaffak olamadılar, buna mukabil arada sırada yaptığı hücumlarla da imla gol vaziyetleri ihdas eden Üçoklular otuzuncu dakikada Faruğun ayağı ile ikinci sayıyı da D. S. kalesine soktular.

Bundan sonra oyun biraz sert cereyan etmeğe başladı ve hakem Doğanşporlu bir oyuncuyu kasten tekme attığından sahadan çıkardı ve maç ta 2-0 Üçokun galibiyetle neticelendi.

İktisadî meseleler

Yeni ticaret anlaşmaları

Ticaret Vekâleti, yeni ticaret anlaşmaları yapmak için hazırlıklara başlamıştır. Bunlardan biri İspanya, diğeri Amerika, bir üçüncüsü de Romanya ile.

Şimdiye kadar Franko İspanyası ile bir ticaret anlaşması yapılamamıştı. Vaktile İspanya ile aramızdaki ticaret anlaşması, en iyi işliyen ve tatbik edilen bir anlaşma idi. İspanyadaki malûm olan dahilli muharebelerden sonra bu anlaşmayı tatbik etmeğe imkân kalmamıştı. Hattâ o zaman Barselonada teşekkül eden bir hükümet, tacirlerimizin gönderdiği yumurtaları bile zaptetmişti.

Bu hadiselerden evvel, İspanya, yumurtalarımız için birinci derecede pazardı. 930 - 931 senelerinde İspanyaya yapılan yumurta ihracatı birkaç milyonu bulmuştu. O zaman iki memleket arasındaki ticari münasebetleri arttırmak için, bir Türk armatörü, İstanbul - Barselona arasında vapur seferlerine başlamıştı. Diğer taraftan İspanyol vapur idareleri, Karadiz limanlarına uğramak şartile sularımızda seferler yapıyordu. Bu suretle Karadeniz iskelelerinden bol miktarda yumurta sevk etmek imkânları da hasıl olmuştu.

İspanyadan da bize yünü ve pamuklu mensucat gelmekte idi. Katalonyanın pamuklu bezlerini satmak için, İspanyol fabrikaları şehrimizde teşkilât yapmıştı. İspanya ile yeni yapılacak anlaşmadan sonra, bütün bu münasebetlerin tekrar başlıyacağını ümid ediyoruz.

Geçen sene, Amerika ile aramızda bir ticaret anlaşması yapılmıştı. Bu anlaşmanın tatbikinden alınan tecrübelerden istifade etmek zamanı gelmiştir. Anlaşmada tatbiki güç olan bazı hükümler vardır ki, bunları tekrar görmek ve daha pratik bir hale getirmek lazımdır. Meselâ Anlaşmada mevcut olan serbes döviz esasını daha ziyade genişletmek ihtiyacı vardır.

Romanya ile yeni bir anlaşma yapmak zamanı gelmiştir. Geçenlerde de yazdığımız gibi, Romanya hükümeti, anlaşma müzakerelerini bu ayın on beşine tehir etmişti. Halbuki bu ayın on beşinde de müzakerelere başlamak için hazırlık mevcut değildir.

Diğer taraftan ihracat tacirlerimiz, Romanyadaki alacaklarını alamadıkları için, ihracat yapmağa imkân göremiyorlar. Bu münasebetleri tekrar canlandırmak için, bir an evvel anlaşma müzakerelerine başlamak lazımdır. — Hüseyin Avni

Gece maçı

Galatasaray 2 - 0 Şişliye galip geldi

Klüber arasında hususî olarak tertip edilen gece maçlarına dün akşam Taksim stadında devam edilmiş, Şişli - Galatasaray karşılaşmışlardır. Saat 21 de başlayan müsabaka çok zevkli olmuş, birinci devreyi Gündüzün yaptığı bir golle Galatasaray galip bitirmiştir. İkinci devrenin ortalarında Eşfak vasıtasile bir gol daha yapan Sarı kırmızılar bu maçta 2 - 0 galip çıkmışlardır.

Galatasaray bu maça şu kadro ile çıkmıştı: Osman, Tarık, Salim, Celâl, Enver, Eşfak, Rebil, Salâhaddin, Gündüz, Bodur, Sarafim.

Küçük haberler:

★ Dünkü Kovansiyonel trenle şehrimize bir otelcilik mütehassısı gelmiştir. Söylenişine göre bu mütehassıs, son gâmlerde kapanan ve kapanmak tehlikesi geçiren otellerin vaziyetini tedkik edecektir.

★ Birkaç gündüberi Tıbbî adide müşahade altında bulundurulmuş Müeyesser adında genç bir kadın dün bir buhran esnasında kendisini pencereden sokağa atmış ve vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Kadın tedavi için Haseki hastanesine kaldırılmıştır.

★ Evkaf, Sultanahmed, Süleymaniye, Azapkapı, Kadırga ve Haseki camileri ile Haseki imaretinin tamiyatını ikmal etmek üzere.

Evkafın, postahane karşısında yeni yapılmakta olan valide hanı inşaatı da beşinci kata gelmiştir.

★ Küçükpazarda Hüseyin isminde biri arkadaşı Tahsin, Kasımpaşa'da Mehmed isminde biri de komşusu İsmaili yaralamışlardır. Polis yaralananları hastaneye kaldırmış, yaralıları yakalıyarak mahkemeye vermiştir.

★ Küçükpazar caddesinden geçmekte olan Mehmed isminde bir nezafet memurunun çöp arabası Necati adında bir gence çarparak yaralanmasına sebep olmuştur. Polis, çöpeyi yakalıyarak hakkında kanunî takibata girişmiştir.

★ Şoför Salihin idaresindeki bir taksi Eminönünde dört yaşlarında Ragib isminde bir çocuğa çarparak yaralamıştır. Polis Ragib hastaneye kaldırmış, şoförü mahkemeye vermiştir.

★ Cumhuriyet bayramı hazırlıkları için Vilâyet idare heyeti bugün Parti merkezinde toplanacaktır. İdare heyeti Cumhuriyet bayramı programını hazırlıyacak komisyonu teşkil edecektir.

★ Belediye Muhasebe müdürü B. Muhtar dün Ankara'ya gitmiştir.

★ Pangaltıda oturan Şefik isminde biri, dün akşam üzeri, evinin penceresine perde takmakta iken camın üzerine düşerek kırılmış, kırılan cam parçaları ile boğazından tehlikeli surette yaralanmıştır. Polis, Şefik hastaneye kaldırmıştır.

★ Bugün Belediye İktisad müdürünün nezdinde sinemacıların iştirakile bir toplantı yapılacaktır. Bu toplantıya sinemalar hakkında tedkik yaparak Maliye Vekâletine rapor veren Maliye müfettişi de iştirak edecektir. Toplantıda flatler hakkında görüşülecektir.

★ Münhal bulunan İstanbul Gümrükler Heyeti teftişine reisliğine Maliye müfettişlerinden B. Osman Cemil tayin edilmiştir.

MEŞRUTİYETTE SARAY ve BABİALİ

Yazan: SÜLEYMAN KÂNİ İRTEM — Tercüme, ıktibas hakkı mahfuzdur. Tefrika No. 108

Konferansta mukabil teklifler ve hararetili munakaşalar

Demesile Balkan murahhasları: — Öyleyse gelecek celsede bunu bize kâfi ve sarih şekilde izah edersiniz.

Cevabını verdiler. Bu defa Osmanlı murahhas heyeti yalnız gün geçirme, vakit kazanma usulünden istifade etmiş değildi; Yunanlılar ile Bulgarlar arasında itimadsızlık uyandırmak yolunu da aramış, hattâ belki biraz da bulmuştu.

Yunanlılar Bulgarların Türklerle başbaşa kalmayı gizlice teklif eyledikleri zehabına düşüler.

Bulgar başmuraşhası Danef bugünlerde müttefikler murahhasları ile konferans haricinde buluşmaktan ihtar eylediği halde Osmanlı murahhasları ile birkaç defa görüşmüştü; bu da Yunan muraşhası Venizelosun şüphesini celbeylemişti.

1913 kânunusanisinin birinci günü murahhaslar Venizelosun riyasetinde toplanılar. Reşid paşa şu beyanatta bulundu:

— Müttefik devletler murahhaslarının tekliflerinde bazıları vardır ki ancak büyük devletlerin rıza ve müsaadeleriyle tanzim edilebilir.

Bütün Avrupa, harbin hitamını sarsızlıkla beklediği, uzun münakaşalara vakit olmadığı için Babîali bu meseleleri büyük devletlerin kararına tevdi etmeğe müheyyiydir. Babîaliden aldığımız yeni talimat üzerine tekliflerimizi hülâsaten arz ediyorum:

1 — Edirne vilâyetinin garbinde işgal edilmiş yerler terk edilmelidir. Yalnız müstakil Arnavutluğun hududu ve statüsü büyük devletlerin kararına arz olunacaktır.

2 — Edirne vilâyeti kemafissabık doğrudan doğruya Osmanlı devletinin tahtı tasarrufunda kalacaktır. Yalnız Babîali yapılacak hudud tashihi hakkında Bulgar hükümetile anlaşacaktır.

3 — Osmanlı devleti Ege adalarının hiçbirisini terkedemez. Yalnız indelhâce buna müteferri meseleleri büyük devletlerle birlikte nazarı itibara alacaktır.

4 — Girit hakkında hâmi devletlerin müttehidten ithaz edecekleri kararlara Babîali muvafakat eyleyecektir.

5 — Bu dört nokta birbirine merbut olup bir küll teşkil eder.

Müttefik murahhaslar bu teklifleri itirazlarla karşıladılar.

Danef — Biz yalnız meşgul erazinin değil, meşgul olmyanların da terkin istiyoruz.

Reşid paşa — Babîalinin ne kadar itilâf ruhile hareket ettiğine bir delil olmak üzere meşgul tabiri yerine (vakı) kelimesini kabul ediyorum.

Venizelos — Babîali Arnavutlukla artık hemhudut olmayacağına nazaran bu memleketin hududile alâkadar olmamak lazımdır.

Reşid paşa — Arnavutluk padişahın hükümrânlık hakları altında bulunacağına göre, Babîalinin bu memleketin hudutlarını tayin meselesinde müdahalesi icab eder.

Venizelos — Muharebe Osmanlı devletle müttefik Balkan devletleri arasında cereyan etmiştir. Bugün de mükâleme ve müzakereler Osmanlı devletle bu müttefikler arasında cereyan ediyor. Türkler münferiden bir milletle değil, bir lig ile karşı karşıya bulunuyorlar. Bu lig ile dövüşümler; mülâlahayı da o lig ile yapacaklardır.

Reşid paşa — Biz işlerin tesrii gayesini takip ediyoruz. Vaki olan teklînimizde başka bir niyet mündemiç değildir. İki murahhas arasında müzakere birçok murahhaslar arasında ziyade süratle ilerler. Husul bir mükâleme birçok müşkülâtın önüne geçer. Bir seri itilâfın garesini niçin reddetmeli? Türk - Bulgar hududu meselesini Bulgar murahhaslarından iyi kim bilir? Bununla beraber siz başka fikride iseniz biz de ısrar etmeyiz.

Danef — Hususî müzakerelerin faydası hakkında Reşid paşanın söyledikleri haklıdır. Ancak bîz şunu de-

mek istiyoruz: Murahhaslar hususî surette noktai nazar teatisinde bulunsunlar; fakat resmen Bulgar, Sırp, Yunanlı, Karadağlı yoktur; ancak bir ittifak vardır; Osmanlı devletine karşı bir ittifak! Biz ayrı pazarlıklarda bulunamayız. Bu katı beyanatım her vakit hatırdâ tutulmalıdır.

Venizelos — Bir hudud tashihi iki devlet arasında sulh vaktinde yapılabilecek bir ameliyedir. Bizim istediğimiz ise askeri muvaffakiyetlerimizle erazice hakkettiğimiz yayılmalıdır. İkisini birbirine karıştırmamalı.

Bunun üzerine Venizelosla Osmanlı murahhasları arasında Girit hakkında bir münakaşa açıldı; sonra Osmanlı murahhaslarının Babîaliden talimat almasına karar verildi.

Reşid paşa — Tekrar ederim. Osmanlı devleti Ege adalarının hiçbirini bırakmayacaktır.

Venizelos — Bu halde efkârımızda mutabakat olamaz. Müttefikler bu şartta ısrar ediyorlar.

Reşid paşa — Adaları vermek, Anadolu sahillerini tehlikeye koymaktır. Bu adaların Çanakkale boğazının medhalini de müdafaa ettiği unutulmamalı.

O günkü mükâleme burada kesildi. Kânunusaninin üçüncü günü celse açılınca Reşid paşa Babîalinin teklifini irad etti:

1 — Osmanlı devleti Edirne vilâyetinde hudud tashihi suretile yeni bir miktar erazi terkine razı oluyor. (Reşid paşa burada Arda nehrinde Gülmülcüneyi şarkta bırakmak üzere bir hat tarif etti.)

2 — Başka hiçbir adanın terki talep edilmemek şartile Osmanlı devleti büyük devletlere karşı Girit adasındaki haklarından feragat ediyor.

Bu teklif üzerine celse bir müddet tatil edildi. Yeni celseye riyaset eden Karadağ muraşhası Miyoşkoviç, müttefikler namına ultimatom mahiyetinde şu kararı okudu:

(Müttefiklerin muraşhasları Osmanlı muraşhaslarının harp neticelerini nazarı itibara almadıklarını teessüfle müşahade etmektedirler. Bundan dolayı müzakereyi kesmekte hakları derkârdır. Ancak yeni bir itilâf delili göstermek üzere Osmanlı muraşhaslarından 6 kânunusani içtimasında şu noktalar hakkında cevaplarına intizar edeceğiz:

1 — Girit adası üzerindeki haklardan feragat;
2 — Ege adalarının terki;
3 — Edirne şehri müttefiklere bırakılmak üzere hudud tashihi!

Bunlar kabul olunmadığı halde müzakerat inkıtaa uğramış addedilecektir.)

Reşid paşa — İçtiman 6 kânunusani pazartesi günü değil, yarın saat dörtte olmasını teklif ederim. Bize verilen cevabı tedkik ve mütalâaya ve mukabil tekliflerde bulunmağa kâfi vaktimiz olacaktır. Daha fazla zamana ihtiyacımız yoktur.

Reşid paşanın bu isticale sebep görülmüdi; amma teklifi kabul olundu. Fakat ertesi günü Reşid paşa fikrini değiştirdi ve içtiman kânunusaninin altısına talikini istedi. Müttefikler buna itiraz etmediler. Yalnız Osmanlı muraşhaslarına şu mealde bir nota verdiler:

(Pazartesi günü Osmanlı muraşhaslarının teklifleri ne olursa olsun Osmanlı hükümeti 3 kânunusani ultimatomunda zikredilen noktaları kabul etmediği takdirde müttefikler müzakereyi keseceklerdir. Mütareke şartlarına göre dört gün sonra da muhasamata yeniden başlayacaktır. Müttefikler Osmanlı hükümetinden evet veya hayır cevabından başka bir şey beklemiyorlar.)

İngiltere müzakereatın inkıtaından korktu. Buna meydan bırakmamak üzere devletlerin müdahalesi lüzumunu gördü.

Sir Edvard Grey devletlerce Babîali nezdinde müşterek bir teşebbüs yapılarak sulhün çabuk imza edilmesini temin eylemek fikrinde bulundu.

"(Arkası var)"

HER AKŞAM
BİR HİKÂYE

Amerikadaki amca

Nazmi ile beraber Eminönünden Sirkeciye doğru ilerlerken bizim Şevkiye ras geldik. Ayak üzeri öteden beriden konuşurken bir aralık Şevki:

— Haberiniz var mı? dedi. Fuad evlenmiş!

Yanımdaki arkadaşım Nazmi biraz fazla meraklı bir adamdır. Herşeyi merak eder. Birşey duysa, bu mesele etrafında daha ziyade malumat almak için sorup soruşturur. Öyle kendisine lazım olsun, olmasın herşeyi merak eden adamlar vardır ya... İşte Nazmi de bunlardan biri idi. Bunun için Fuadın evlendiğini duyar duymaz hemen sorup soruşturmağa başladı:

— Bari Fuadın aldığı kız zengin mi?

Şevki dudak büktü:

— Bilmem... dei, bu kızın hemen hemen hiç kimsesi yokmuş... Yalnız vakitte Amerikaya giden, otuz senedenberi orada bulunan bir amcası varmış!

Bu söz üzerine Nazminin gözleri açıldı:

— Ne? Amerikada amcası mı var?.. Romanlarda, hikâyelerde, sinemalarda Amerikadaki amcalar daima çok zengin insanlardır. Ekseriya bu amcaların genç akrabaları büyük miraslar kalır. Birçok roman, hikâye, sinema kahramanları Amerikadaki amca yüzünden birdenbire zengin oluyorlar... Bu otuz senedenberi Amerikada bulunan amca da herhalde zengin bir adam olacaktı...

Nazminin bu sözlerine güldük. Fakat hakikaten «Amerikadaki amca» denilince birçoklarımızın aklına gayet zengin insanlar gelir... Biz de artık yeni evlenen arkadaşımız Fuada ras geldikçe soruyorduk:

— Amerikadaki amcandan ne haber?.. Düğün hediyesi olarak size kaç bin liralık bir çek gönderdi bakalım?..

Fuad bu sözlerle dudak büküyordu:

— Ne çekti birader? Ne çekti?.. diyordu, rüya mı görüyorsunuz Allah aşkına?..

— Haydi haydi uzun etme... Amerikadaki amca bir gözlerini kapıyacaktı olsa yeryüzünde yegâne varisi sizsiniz.

Bir müddet sonra Fuadın yeni bir otomobil aldığı işittik. Bu artık aramızda bütün bir alay mevzuu oldu. Onun otomobilini her gören soruyordu:

— Ne o Fuad?.. Otomobilini Amerikadaki amca mı gönderdi?.. Yoksa parasını yolladı da buradan mı aldı?..

Fuad buna daima aynı cevabı veriyordu:

— Kendi paramla aldım yahu... Bu Amerikadaki amca da başımıza yeni çıktı canım. Herkes yüzünü görmediğim bu adamdan bahsediyor.

Fakat hakikaten Fuadın hal görülecek şeydi. Zavallı yeni bir elbise giyse sağdan soldan hemen başlıyorlardı:

— Oh oh maşallah. maşallah!.. Gözü müz yok. Allah versin... güle güle giy birader... Sen yeni elbise yaptırmaıyıp da biz mi yaptıracağız?.. Malûm ya Amerikadaki amca!..

Fuad evine yeni bir radyo alsa derhal dedikodu başlıyordu:

— Vay... ne güzel radyo yahu... Mutlaka Amerikadaki amcanın hediyesi olacaktı!..

Bir mecliste otururken Fuad yeni bir iş projesinden bahsetse de meselâ:

— Param olsa şöyle bir iş yapardım!.. diyecek olsa hemen arkadaşları atılıyor:

— Canım sen de mi para düşünüyorsun a birader... Amerikadaki amcaya bir mektup yazsana...

Bu «Amerikadaki amca» sözü biçare Fuadı deli edecekti. Herkesin ağzında bu vardı... Zavallı biraz parasızlıktan şikâyet etse ona:

— Şaka mı ediyorsun Allah aşkına?.. diyorlardı... Amerikadaki amca ne güne duruyor yahu?.. Biraz dişini sık bekle... Amerikadaki amca da dünyaya kazık çakacak değil ya! Bir gün gözlerini kapıyacaktı olursa artık sen ondan ötesini düşün.

Fuad bütün bu sözlerden o derece bıkmışlık getirmişti ki önüne gelene rica ediyordu:

— Kuzum, Allah aşkına artık bana Amerikadaki amcandan bahsetmeyiniz... Sinirli alıyorum yahu...

Bu söz üzerine karşındakiler gültüyor:

— Canım bunda kızacak, sinirlenecek ne var?

var bilmem ki... Keşki bizim de Amerikada zengin birer amcamız olsa da herkes bahsetse...

Fakat Fuadın çok kızdığını gördüğümüz için artık Amerikadaki amcandan bahsetmemeye karar vermiştik... Aradan epeyce bir zaman geçti. Bir gün Fuad telâş içinde bana geldi:

— Karımın amcası İstanbula geliyor!..

— Amerikadaki amca mı?.. Haydi gözün aydın!.. dedim.

Benimle beraber herkes Amerikadaki amcayı merak ediyordu. Nihayet on beş gün sonra Amerikadaki amca geldi. Fakat ben Fuadı görüp de kendisinden malumat alamamıştım.

Amcanın İstanbula geldiğinin haftası idi. Fuada köprü üzerinde ras geldim:

— Nihayet Amerikadaki amca gelmiş ha. Artık şöyle İstanbulun en güzel yerinde bir apartman yaptırmağa başlarsın sanırım...

Fuad bu sözlerime bayağı kızdı:

— Ne münasebet? dedi.

— Öyle ya... Amerikadan gelen amcanın herhalde cepleri boş değildir değil mi?..

— Rüya mı görüyorsunuz birader?.. Rüya mı? Bizim amcanın sırtında paltosu bile yok. Ona bir paltı yaptıracağız.

Doğrusu Fuadın bu sözlerine birdenbire inanmamıştım. Çünkü şimdiye kadar Amerikadaki amcanın zenginliğinden o derece bahsedilmişti ki, bu rivayetlere farkında olmıyarak ben bile inanmıştım.

İşin garibi benim gibi hiç kimse Amerikadaki amcanın beş parasız geldiğine inanmıyordu. Fuadın evine yerleşmişti. Biçare Fuadık o cep harçlığı veriyor, üstünü başını bile kendisi yapıyordu.

Buna rağmen herkes ona:

— Eeeee, diyordu, Amerikadan gelen amca yanına yerleşti ha... artık gün senin, dünya senin!.. Yaşadın vallahi!.. Adam ne kadar mutfak masrafı veriyor bakalım?

Bu sözler artık Fuadı çıldırtıyordu. Bir gün bana uzun uzun derd yandı:

— Birader, dedi, sorma... Romanlarda, hikâyelerde sefahet düşkünü birçok gençler zengin amcalarına mektuplar yazarak ve bir sürü yalanlar kıvrarak para çekeler ya... Benimki de bunun aksı... Bizim amca biraz eğlence, sefahat düşkündür. Birader, benden para çekmek için hergün ne yalanlar uydurmuyor sorma. Hergün bir vesile buluyor, hergün birşey icad ediyor.

Fakat bütün bunları kim dinler? Herkes Fuada:

— Eeee amcandan para çekmek için ne yalanlar kıvrıyorsun bakalım?.. Diye soruyordu.

Bir gün Fuadı telâş içinde Beyoğlundan geçerken gördüm. Sordum:

— Bu ne telâş Fuad?..

— Bizim bayanın amcası vefat etti... Üç gün oluyor. Birader gayet kısa bir zaman içinde nerelere borç yapmamış ki... Dündenberi amcamın bıraktığı borçlarla meşgulüm... Bilmem ki, bütün bu borçların altından nasıl çıkacağım.

Biz Fuada konuşurken yanımıza bir arkadaş yaklaştı. Fuadın elini sıkarken:

— Fuadıcığım... Amerikadan gelen amca vefat etmiş ha. dedi.

Biraz sonra da ilâve etti:

— Miras çok büyük mü?..

Hikmet Feridun Es

Hareket mecmuası

Bu yıl intişara başlayan Hareket mecmuası üç aylık tatilden sonra 15/10/939 dan itibaren neşriyatına devam edeceğini haber aldık.

Fikir ve sanat sahasında kıymetli tahlilleri, içtimai ve felsefi tenkidleri ihtiva eden Hareket mecmuasını münevverlerimize tavsiye ederiz.

C. H. P. Taksim S. Ocağı riyasetinden:

Ocağımızın senelik kongresi bugün saat 19 da Ocağın binasında yapılacağından Ocağa mukayyad bütün azaları teşrifleri rica olunur.

Nakleden : (Vâ - Nû)

Bu, bir itiraftı.

İçten gelen mukavemet edilmez bir hamle ile, delikanlı, genç kıza kucakladı. Kalbinin üzerine bastırdı. Sevenlerin sevilene her yerde ve her zaman söyledikleri tatlı sözleri kulağına mırıldandı:

— Sen benimsin... Ben yalnız seni sevdim ve ebediyen seveceğim!

Artık iki taze ruh birbirleriyle kaynaşmıştı. Bunlar, ömürleri uzunluğuna birbirlerinden ayrılmıyacak insanlardı.

..

Doktor Kadri Ahmed cenaplarının ikamet buyurdıkları ve saadetli hayatlarını sürdürdükleri apartmanın dairesi henüz kapalıydı. Buna rağmen saat dokuzu geçiyordu.

Süzi'nin ve Vehbi'nin evindeki eğlenceler tarzındaki sefahetler sık sık tekrarlanıyordu. İki âşık şimdilik pek iyi geçiniyorlardı. Dansözün evinde Vehbi ile arkadaşları Mihrinur hanımdan kalma bol serveti savurup duruyorlardı. İstanbulun en sefihane

Rocky

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu

Türkiye Radyosu

1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.

T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kc./s. 20 Kw.

Ankara Radyosu

T. A. P. 31.70 m. 9465 Kc./s. 20 K Q.

TÜRKİYE SAATİLE

ÇARŞAMBA 11/10/939

12.30 Program ve memleket saat ayarı.

12.35 Ajans ve meteoroloji haberleri, 12.50 Türk müziği (Pl.), 13.30-14 Müzik (Küçük orkestra - Şef Necip Asım), 1- Franz Leh-

har: «Taria kusunun öttüğü yer» isimli operetten potpuri, 2- Fereire: Ay - Ay - Ay, 3- Gangberger: Küçük toplantı (Revü - en-

termezzosu), 4- Bizet Arlezien, Sult No. 1 a- Prélude, b- Menuetto, c- Adagietto, d- Carillon, 5- Micheli: İspanyol seranadi, 6- Tschalkowsky: Romans, 7- Czernik: Rakse-

den kalbler.

18 Program, 18.05 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 18.25 Türk müziği (Fasıl heyet), 19.25 Konuşma (Dış

politika hadiseleri), 19.40 Türk müziği (Karışık program), 20.20 Temsil, 20.50 Konuşma (Haftalık posta kutusu), 21.10 Müzik (Riyasetimühur bandosu: Şef İhsan Kün-

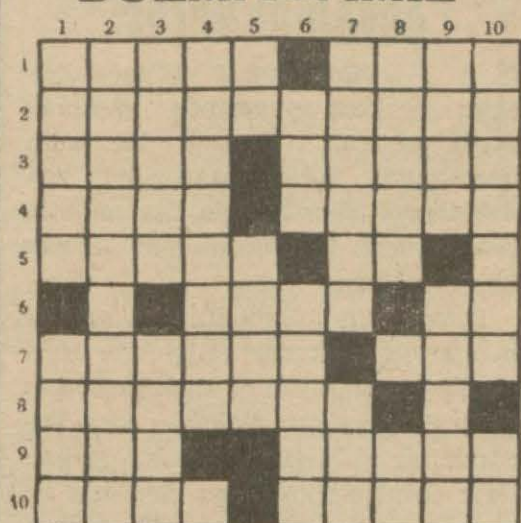
cer), 1- Von F. Gornupf: Mars, 2- Waldteufel: Espana (Vals), 3- Massenot: Ouver-

ture du «Roi de Lahore» 4- Saint - Saens: Prélude du «Déluge» 5- G. Bizet: Carmen, 22

Ajans, ziraat, esham - tahvilât, kambyo - nukut borsası (fiat) 22.20 Serbes saat, 22.30 Müzik (Cazband - Pl.), 23.25 - 23.30 Ya-

rıncı program ve kapanış.

BULMACAMIZ

Soldan sağa:

1 — Garson dö büro — Olabilir.

2 — Fransanın merkezi.

3 — Meylet — Kardeşler.

4 — Bir erkek ismi — Kuvvetli arzu.

5 — Sinirli — Bir azamiz.

6 — Hubup eden — Vilâyet.

7 — Son muharebeye sebep gösterilen ser-

bes şehir — Sonuna «D» gelirse kul olur.

8 — Bir maden.

9 — Ters bir erkek isimdir — Kiraya verme.

10 — Yalvarma — Kalın büyük sigara.

Yukarıdan aşağı:

1 — Şarklı tiyatro — Müteallik.

2 — Kafkasyanın bir tarafı ahâlisinden.

3 — İstida — başına «İ» gelirse neticelen-

dirme demektir.

4 — Marangozun cilâ yaptığı bez.

5 — Sahib — Ad.

6 — Sünnî değil — Hobbın.

7 — Yüksek sesle okuma — Başına «İ» ge-

lirse sedeften çıkan kıymetli maddedir.

8 — Haller — Örmüceğin kurdugu tuzak.

9 — Varidat — Ters Arapça demektir.

10 — Süslü — Erkek.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Yapıustası, 2 — Avanta, 3 — Nal,

Akadas, 4 — Krainamuna, 5 — Eyva, Liç,

6 — Sark, Raks, 7 — İmalat. Gra, 8 — Ca,

Adisaat, 9 — İlik, Sac, 10 — Bayağica.

Yukarıdan aşağı:

1 — Yankesici, 2 — Avaryamal, 3 — Pa-

lavra, İb, 4 — İn, Lâklâka, 5 — Utan, Ad,

6 — Sakal, Tisa, 7 — Amir, Sağ, 8 — Ardiç-

agacı 9 — An, Kra, 10 — İksa, Satma.

hayatını yaşıyorlardı.

Doktorun mahud gece dinlediği hikâyelerden doğan endişesi artık kalmamıştı.

«— Adam sen de... Bunlar eski maceralar! Vehbinin hakkı var!» deyip kendi kendini teselli ediyordu.

Ve sonra şöyle düşünyordu:

«— Süzi, Vehbinin üvey kızıdır. Onunla bile bile münasebet tesis etmesinin ceza kanununda sarîh mad-

desi var. Fakat nereden meydana çıkacak? Hem keyfi bilir, kendi düşün-

sün!»

Asıl mesele «nereden meydana çıkacak?» tesellisiydi. Doktor bu sırın gizli kalacağına kani olduktan sonra endişelerini uyutmağa muvafak oldu.

Saat dokuz buçuk sularında, kafası dün geceki ziyafetten hâlâ dumanlı, mahmur mahmur uydı. Kolunu uzattı, zile bastı.

Otuz yaşlarında kadar bir hizmetçi eşikte belirdi. Perdeleri, pancurları açtı.

— Hava nasıl?

— Pek iyi efendim.

— Gazetemi getir... Mektup varsa kahvaltı tepsimle beraber onu da getir... Ben okuyuncaya kadar şöyle hafif hafif dizlerimi oğarsın...

— Başüstüne!

Hizmetçi emirleri yerine getirdi.

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika No. 87

Yazan: İskender Fahreddin

İçim onun öldüğüne inanmıyor, fakat siz onu zorla öldürmek, toprak altına göndermek istiyorsunuz

(Can)ın ölüm haberi o gün yurdun her köşesine yayılmıştı. (Can)ın arkasından gocuklar bile ağlıyordu.

Akşam üstü güneş batarken, mezarlıktan Mansurdan başka kimse kalmamıştı.

Mansur bu tehlikeli işi tek başına nasıl becerebildiğine kendi de şaşıyordu.

Herkes dağıldıktan sonra, mezarlığı derin ve korkunç bir sessizlik kaplamıştı. Batıdan esen hafif bir rüzgâr servileri kımıldatmağa başlamıştı. Mezarlar arasında başlıyan hışırtılar Mansuru ürktülmüştü. Ortalıkı karanlık sarıncaya kadar beklemek lâzımdı.

(Can)ın sadık kölesi bir aralık tabutun yanına sokuldu.

— Şimdi mezarınızın başında bulunuyorsunuz, velinizim! Herkes dağıldı. Tabutun kapığını açayım mı? Yoksa biraz daha bekliyeyim mi?

Mansur cevap alamadı. ve vücudünde hafif bir ürperme duydu.

Acaba (Can) bey sahiden mi ölmüştü?!

ALTINCI KISIM

Leylâ, Mecnun'un öldüğünü duyunca..

O akşam Ur şehrinde kalkan bir yolcu kafilisi çöle doğru gidiyordu. Hava çok sıcağı. Kafilie gece yürümeyi tercih etmiş ve ilk konak yeri olan Şeyh Mehdi'nin zaviyesine gece yarısına doğru varmıştı.

Yolcular buraya varır varmaz önüne gelene (Can) beyin ölümünden bahsetmişlerdi. Bu kara haber, her zaman ve her yerde olduğu gibi, Arap zaviyesine de çarçabuk yayıldı ve ertesi sabah Leylâya:

— Can bey ölmüş... Haberini vermekte gecikmediler.

Leylâ o gün odasında bir kuşa yem vermekle meşguldü. Bu bir kara kuştı. Zaviyede dolayan bir çobanın elinde görmüşler, Leylâya hediye etmişlerdi. Leylâ kuşları çok severdi; tıpkı (Can) bey gibi. Zaten ikisinin zevkleri, mizaçları birbirine o kadar uygundu ki...

Birinin sevdiğini öteki de sever, birinin hoşlanmadığından öteki de hoşlanmazdı. Leylâya:

— Mecnun ölmüş... onu mezara gömmüşler.

Dedikleri zaman, mecnunun sevgilisi hiç de kederlenmemiş, daha doğrusu bu habere inanmamıştı. Çünkü, zaviyenin maruf şirbazlarından biri Leylâya:

— Mecnun öldüğü zaman, sen ateşler içinde yanacaksın! Büyük ıstırap duyarak kendini yerden yere atacaksın!

Demişti. Aynı şirbaz, Leylâ öldüğü zaman, Mecnunun da bu ıstırapı hissedeceğini söylemişti.

Leylâ hizmetçisine:

— Bunu söyleyen kimdir?

Diye sordu. Leylânın hizmetçisi çarşıdan yeni gelmişti:

— Ur'dan gelen bir yolcu kafilisinden duydum.

— Yalandır, uydurmadır... İnanmam.

— Ben de inanmadım. Fakat, herkes aynı şeyden bahsediyor. Bütün yolcuların ağzı birliği yapmasına imkân var mıdır?

— Yalandır dedim ya. (Can) bey ölseydi, ben de ateşler içinde yanarak derhal ölüm döşegine düşerdim.

— Deveciler de söylediler. Tabutu görmüşler... mezarlıkta bin bir kişi varmış. Kabilie reisi oğlunun arkasından çok ağlamış.

Leylâ bunları duyunca sendeledi.

— Acaba şirbaz beni aldattı mı?

Leylânın kara kuşu birdenbire gak diye bağırdı.

Leylâ:

— İşte, kuşum da hayır, ölmedi diyor.

Ve kuşun kanadlarını okşamağa başladı:

— Sen söyle benim kara kuşum... (Can) bey ölmedi, değil mi?

Kara kuş tekrar:

— Gaaak...

Diye bağırarak çarpındı.

Leylâ kuşla konuşurken, şeyh Mehdi odadan içeri girdi:

— Ne yapıyorsunuz orada, Leylâ?

— Kara kuşumla konuşuyorum, baba! (Can) bey ölmüş dediler... halbuki kara kuşum ölmediğini söylüyor.

Şeyh Mehdi güldü:

— Ur'dan gelen bütün yolcu kafilisi (Can)ın öldüğünü ve cenaze töreninde bulunduklarını söylüyorlar. Tanrı rahmetini esirgemesin ondan... iyi bir çocuktu.

Leylâ hurçun bir sesle haykırdı:

— Yalan baba, yalan, hepsi yalan söylüyor... herkes yalan söylüyor. (Can) ölmemiştir. O yaşıyor.

— A kızım, senin kara kuşuna mı inanalım. yoksa Ur'dan gelen yolculara mı? Bu haberi bir kişi getirmiş olsaydı, ben de şüpheye düşerdim. Fakat, bütün yolcular söylüyor. Hem de acınarak, yanarak...

Kara kuş sedir in başında duruyordu. Birdenbire çirpınarak, kabile şeyhi ile istihza eder gibi, gagasını sallıyarak, tekrar bağırdı:

— Gaaak... Gaaak...

Leylâ kuşunu kucakladı:

— Tanrı bu kuşa bana iham etti. İçimde bir sevinç var. Kulağımda: «O yaşıyor... merak etme!» diyen bir sesin çnladığını duyuyorum.

— Ben de onun öldüğüne bir noktadan seviniyorum, kızım!

Garp cephesinde topçu harbi devam ediyor

(Baştaftı 1 inci sahifede) kurtarılması güç görülmektedir.

Siegfried hattını yine su basıyor

Londra 10 (A.A.) — Emin bir menbada bildirildiğine göre, Siegfried hattı, yeniden suların istilasına maruz kalmak tehlikesindedir. Bir hafta durmadan yağan yağmurlar neticesinde Rhin nehri sularının yükselmesi Alman umumî karargâhını düşündürmektedir. Suların seviyesi 63 santimetre kadar yükselmiştir.

Sular, yükselmeğe devam etmektedir. Siegfried hattının bazı kısımları, şimdiden suların istilasına uğradığı için buraların yakında tahliye edilmesi beklenebilir.

İki ay evvel aynı sebeplerden dolayı Almanlar tarafından daha yüksek mahallerde yeni istihkamlar inşa edilmiş olduğu, bu münasebetle hatırlatılmaktadır.

Lüksemburgta endişe

Lüksemburg 10 (A.A.) — Gazeteler, Lüksemburgun Alman taarruzundan korkmasına mahal olmadığını yazarak halkı teskin etmeğe çalışmaktadır.

Belçikanın müdafa tertibatı

Brüksel 10 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri Belçikanın şimali şarkî hududunu dolaşmış ve bitarafliğini şiddetle muhafazaya azmetmiş olan Belçikanın müdafa tertibatının mükemmel olduğunu görmüştür.

Huduttaki Almanlar Belçikayı Fransız taarruzundan korumağa âmade olduklarını iddia ediyorlar. Fakat Belçikalılar 914 harbini hatırlayarak Fransanın sözüne tam itimad ediyorlar.

Alman kıtaatı ve harp levazımı cenuba doğru sevk olunmaktadır. Bunlar Lüksemburg karşısındaki Siegfried hattına yerleştiriliyor.

Alman tebliği

Berlin 10 (A.A.) — Tebliğ: Doğuda, Alman - Rus hattına doğru bugün için tespit edilmiş olan hedeflere varılmıştır. Bugün şimal bölgesinde ve Suvalki'de kıtaatımızın hareketi tamamlanmıştır.

Batı cephesinde, ehemmiyetsiz topçu ve öncü faaliyetleri kaydedilmiştir.

Almanyada Yahudi aleyhtarlığı

Hiç bir yahudinin ticaret yapmağa ve malını satmağa hakkı yok

Cernauti 10 (A.A.) — Alman makamı, Almanyada meri bulunan bütün kanunları yukarı Silezyaya teşmil etmektedir. Hiçbir yahudinin ticaret yapmaya hatta kendi malını satmaya hakkı yoktur. Yahudilerin otomobilleri ve radyoları müsade edilmiştir. Bütün Polonya yahudileri toprak ve tanzifat işleri yapmaya icbar edilmekte, aksi takdirde şiddetli cezaya çarptırılmaktadır. Sansür gözünden kaçan bir mektuptan öğrenildiğine göre Almanlar, 17 yaşından 65 yaşına kadar bütün sağlam erkekleri Almana dahiline doğru nakletmektedir.

Fransız Başvekili dün akşam Hitler'e ilk cevabını verdi

(Baştaftı 1 nci sahifede)

şulh, herkese yuvasında yaşamak zevki verecek devamlı bir sulh istenilseydi, iptida isyan eden vicdanları yatıştırmak için her milletin hakkını ve menfaatini telif etmek için çalışılır.

Polonyanın âkibetinin yalnız iki memleketi âlakadar ettiğinden bahsediliyor. Polonyanın âtisi herkesten evvel Polonyalıları âlakadar eder. Devamlı bir sulh isteniliyorsa, milletlerin emniyeti karşılıklı teminat ile garanti edilir. Biz Fransızlar esaretten korkarız. Sulhün, taarruz tehdidinden masun olmasını isteriz. Sizin namınıza söylüyorum ki, harp edeceğiz, harbetmekte devam edeceğiz. Kati bir emniyet garantisi elde edinceye kadar...

Diğer milletlerin de Alman milleti kadar yaşamak hakkı vardır. Memleketim sulh için herşeyi yaptı. Artık tehdidlere nihayet vermek isteriz. Müdafa ettiğimiz esas âdil esastır. Bizi zafere götürecektir.

Kral Aleksandrın ölümünün yıldönümü

Belgrad 10 (A.A.) — Kral - Şövalye birinci Aleksandr'ın ölümünün yıldönümü münasebetile dün memleketin bütün kiliselerinde dini merasim yapılmıştır. Sabah ve akşam gazeteleri ilk sahifelerini büyük ölüye tahsis etmekte ve müessir bir lisanla Kralın meziyetlerinden bahsederek hatırasının Sırların, Hırvatların ve Slovenlerin kalbinde ebediyen menkuş kalacağını yazmaktadırlar.

Fransa ve İtalya sefirleri Kralın Oplenatz'daki mezarına birer çelenk koymuşlardır.

Belçikada bin amele maden kuyusunda kaldı

Brüksel 10 (A.A.) — Elektrik kablusunun kırılması üzerine bin kadar amele dünden beri Limbourg - Neuse kömür kuyularında mahpus bulunmaktadır.

Aeskerlik işleri

Beşiktaş askerlik şubesinde: Deniz sınıfına ayrılmış ve her hangi bir sebeple henüz askere sevk edilmemiş deniz erati 14/İTeş/939 günü sevk edileceklerinden bu günde şube merkezinde bulunmaları ve bedel verecek olanların 14/İTeş. cuma günü akşamına kadar bedellerini vermiş olmaları ve bu günden sonra bedel alınmayacağı ilân olunur.

Beyoğlu yerli askerlik şubesinde: 1 — Şubemizde bu güne kadar askere sevk edilmemiş deniz eratından 316 - 334 dahil doğumlarının hemen şubeye müracaatları.

2 — Bunların toplanma günleri 14/İTeş/939 ve normal olanlardan 13/İTeş/939 akşamına kadar bedel verebilecekleri ilân olunur.

Beşiktaş Tapu sicilli muhafızlığından: İstanbul belediyesi hesap işleri müdürlüğünün 5/7/939 tarihli ve 5119 No. lu yazı ile Kemâl Görür'e satılan Beşiktaş Sınır paşai atik mahallesinin Köyüçi Orta Bahçe sokağında 8 - 12/1 kapı sayılı arsa önündeki 7,85 metre murabbaındaki belediye alt yol fazlasının tapu kaydına tasaddüf edilmediği cihetle senetli tasarruflara kıyasen teşrinievvel ayının 23 cü pazartesi günü saat 15 de tasarruf sebeplerinin tahkik ve tesbiti için mahallinde tahkikat yapılacağından bu gayri menkul üzerinde bir hakkı tasarruf edenler varsa bu müddet zarfında muhafızlığı ve yahut ta o gün mahallinde bulunacak olan memurumuza evrakı mtsbi teleri ile birlikte müracaatları bildirilir.

M. 2172

Finlândiya heyeti dün Moskovaya gitti

(Baştaftı 1 inci sahifede)

Helsinki 10 (A.A.) — Finlândiya efkârı umumiyesi, Moskovadaki muharrası Pasiviki'nin bu seyahatini ve aynı zamanda seferberlik tedbirlerini büyük bir âlaka ile takip etmektedir. Memleket, Finlândiya hükûmetinin takip ettiği metin hattı hareketi memnuniyetle karşılamaktadır. Mesul mahfillerde beyan edildiğine göre, Finlândiyanın mutlak hakimiyeti ile telif edilemeyecek bir anlaşmanın Sovyetlerle akdine imkân yoktur.

Finlândiya hududunda 250 bin Sovyet askeri

Londra 10 — Sovyetler Finlândiya hududunda 250 bin asker tahsis etmişlerdir. Sovyetlerin Aaland adalarını tahkim ederek üs yapmak istedikleri bildiriliyor. Sovyet Rusyanın evvelce Finlândiyanın bu adayı tahkim etmek istemesine itiraz ederken şimdi kendisinin tahkim etmek istemesi garib görülmektedir.

Sovyetlerin Skandinavya memleketlerinden arazi talebi yokmuş

Oslo 10 (A.A.) — Oslonun iyi haber alan mahafili, Sovyet Rusyanın İskandinavya memleketlerinden hiç birisinden arazi talebinde bulunmayacağı mütalâasını ileri sürmektedir.

Brüksel 10 (A.A.) — (Havas): Oslo grup devletleri mümessillerinin yakında tekrar toplanmaları ihtimali vardır. Skandinavya memleketleri filhakika bundan bir kaç hafta evvel Brükselde ittihaz edilen prensip kararını mucibince Oslo grup devletlerinin cümlesine mensup hukukşinasların bilhassa bahri hukuk sahasındaki müşterek menafii tedkik etmek üzere, vakit kaybetmeden toplanmaları arzusunu izhar etmişlerdir. Gelecek hafta ortalarına doğru yapılacağı tahmin olunan bu müzakerelere Belçikanın da iştirak edeceği söylenmektedir.

Bir İsveç gazetesi: «Finlândiyanı tehdid, şimal memleketlerini tehdiddir» diyor

Helsinki 10 (A.A.) — (Reuter): Bütün Finlândiya matbuatı, bir İsveç gazetesinde intişar eden aşağıdaki beyanati neşretmektedir: «Finlândiyanı tehdid edecek her tehlike bütün şimal memleketlerini de tehdid etmiş olacaktır.»

Gazeteler, Finlândiyanın bitaraflığını muhafaza hususundaki azim ve kararını mevzuu bahsederek küçük hükûmetlerin ancak bu suretle mevcudiyetlerini muhafaza edebileceklerini yazmaktadırlar.

İsveçin tedbirleri

Stokholm 10 (A.A.) — 8 İktesrinde terhis edilecek olan efradın siyasi vaziyet dolayısıyla orduda alıkonuldukları hükûmet tarafından bildirilmektedir.

Vaziyet müsaid olur olmaz terhis edileceklerdir. Sovyet kıtalarının Finlândiyanı yaklaşımları dolayısıyla böyle bir tedbirin alınmasına lüzum görüldüğü tahmin edilmektedir.

Sovyet kıtaları Estonya sahillerini işgal edecek

Tallin 10 (A.A.) — Sovyet kıtaları, Paldiski'den Hapsal'a kadar bütün Estonya sahillerini işgal ederek oralara bataryalar yerleştireceklerdir. Bundan başka Sovyet kıtaları imzalanmış mukavelede yazılı körfezleri de işgal edeceklerdir.

Bu kıtalar, Sovyet arazisinden kara tarikle Estonyaya nakledileceklerdir.

Letonya Hariciye Nazırının beyanati

Riga 10 — Letonya Hariciye Nazırı gazetecilere şu beyanatta bulunmuştur:

«Sovyetlerle yaptığımız anlaşma Baltıkta statükoyu muhafaza içindir. Baltıkta bugünkü vaziyette endişe edecek birşey yoktur. Fakat harp zamanında vakalar birbirini pek çabuk takip ettiğinden ileride ne olacağını şimdiden tahmin etmeğe imkân yoktur.»

Litvanya Sovyetlerin taleplerini kabul etti

Londra 10 (A.A.) — Kaunastan emin bir menbada verilen haberlere göre Litvanya hükûmeti Sovyetlerin taleplerini kabul etmiştir. Sovyetler Birliği bu memlekettten de Estonya ve Letonyadan talep ettiği şeyleri istemiştir. Söylendiğine göre Litvanya kendi topraklarında Sovyetlerin deniz ve hava üsleri tesis etmelerini kabul etmiştir.

Diğer cihetten söylendiğine göre, Vilna, Litvanyaya terkedilmiş ise de bu şehirde Sovyet kıtaları bulunacaktır. Pek yakında belki de bu akşam iki devlet arasında bir müstakbel yardım paktı imza edilecektir.

Baltık memleketlerindeki Skandinavyalılar memleketlerine dönüyorlar

Kaunas 10 (A.A.) — Baltık memleketlerinde ikamet eden İskandinavyalılar vekayin süratle birbirini takip etmesi karşısında memleketlerine dönmeğe karar vermişlerdir.

Letonyada bulunan 135 İskandinavlı dün derhal harekete karar vermiştir. Rigada arzu edenleri nakletmek üzere bir Danimarka vapurunun gelmesi beklenmektedir. Letonyada kalacak olanlar mühim işleri dolayısıyla ayrılmıyacak olanlardır.

Dr. İRFAN KAYRA

Röntgen mütehassısı

Türbe, Bozkurd kıraathanesi karşısında eski Klod Farer sokak No. 8 - 10. Öğleden sonra 3 ten 7 ye kadar

Edirne (Akşam) — Trakya Talebe yurdu bu sene 200 mevcudla açıldı. Burada 80 genç parasız, 120 genç de vaziyetlerine göre ayda 5 - 10 lira arasında masrafla yaşamakta ve tahsillerine devam etmektedir. Talebe yurdu, erkek ve kız kısımları olarak ikiye ayrılmaktadır. Yurd gelecek sene Türk Maarif Cemiyetine teslim edilecektir. Yukarıda Yurddaki kız ve erkek talebeden iki grup görünüyör.

İzmirdeki tren kazası tahkikatı ve yaralıların isimleri

İzmir 10 (Telefonla) — Cumaovası Develiköy istasyonları arasında vukubulan tren kazası tahkikatına müddeumumilikçe devam edilmektedir. Hâdisde yerinde yapılan keşifte Nazilliden İzmir gelen 1356 sayılı Marşandiz katarındaki son 17 vagonun nasıl koptuğu tesbit olunmuştur.

İlk yazdıklarımızdan başka tesbit edilen yaralılar şunlardır:

Ödemiş'ten trene binmiş olan Ahmed adında bir genç, Bayındırın Kurt mahallesinden Murtaza oğlu 15 yaşında Turgut, gardöfren Cemal, Ödemiş yolcu treni makinisti Mehmed Cemal... Mehmed Cemalin yarası hafiftir. Makinistin, Develi istasyon memurunun, yolun açık olduğu işaretleri üzerine bu istasyondan katarı tahrik ettiği ve yolda kırmızı tehlike işaretini görünce süratle fren yaptığı, fakat arada 15 metre kadar mesafe bulunduğundan müsademenin önüne geçemediği tesbit edilmiştir.

Kazada ölen gencin hüviyeti henüz tesbit edilememiştir.

★ Bir müddettenberi Ankara'da bulunan Limanlar umum müdürü B. Raufi Manyas, bugün şehrimize gelecektir. Haber aldığımız göre, umum müdürlüğe bağlı bütün iskelelerin süratle tamirine karar verilmiş ve bunun için bir program hazırlanmıştır. İlk olarak Tekirdağ iskelesinin tamirine başlanacaktır.

★ Kasımpaşa'daki akrabasının evine misafir olarak Gölcük'ten gelen amele Mehmedin beş yaşındaki oğlu Nebi, dün çarşıdan aldığı bir çikolayı yedikten sonra hastalanmıştır. Çocuk derhal Etfal hastanesine kaldırılmış, çikolatadan zehirlendiği anlaşılarak zorlukla ölümden kurtarılmıştır. Müddetumumilik bu çikolatayı yapan fabrika hakkında tahkikata girişmiştir.

İhracata aid primler

İzmir 10 (A.A.) — Hükûmetimizle arasında ticaret mukavelesi bulunan memleketlere takas suretile yapılan ihracata ait primlerin ihracatçılara verilmesi Ticaret Vekâleti ve Takas limited şirketince muvafık görülmüştür. Bu haber İzmir piyasasında iyi bir tesir husule getirmişse de hükûmetimizle ticaret muahedesi akdetmiş bulunan memleketlere takas suretile yapılan ihracata ait takas primlerinin de derhal ihracatçılara verilmesi hususunda mıntaka ticaret müdürlüğü tarafından Vekâlet nezdinde teşebbüste bulunulmuştur. Ayrıca mahsullerin harp si-gortasında kolaylık da rica edilmiştir.

Bir İsveç gazetesinin mütalâası

Stokholm 10 (A.A.) — Dagens Nyheter gazetesinin başmuharriri, Sovyetler Birliğinin tekrar Baltıkta bir deniz devleti haline geldiğini ve bunun Almana için doğrudan doğruya ciddi bir tehdid teşkil ettiğini yazmaktadır.

Bu gazete diyor ki: «Almanlar, Sovyetlerle başa çıkamayacaklardır. Almanların bulunduğu vaziyeti istismar eden Sovyetler, Baltık denizinde Finlândiya körfezinden Alman sahillerine kadar deniz ve hava üsleri küçük devletlerin arazisinde bulunmalarına rağmen bilfiil hükmetmektedirler. Bu vaziyet, Almanları müşkülata duçar etmektedir ve iki memleket arasında bir ihtilâfın zuhuruına sebep olabilecektir.

İtalyada ırk mahkemeleri

Roma 10 (A.A.) — Son zamanlarda ihdas edilen ırk mahkemesi Dahiliye Nezareti binasında faaliyete başlamıştır. Dahiliye müsteşarı mahkemenin ilk celsesinde hazır bulunmuştur.

Hitlerin nutku

Londra 10 (A.A.) — Alman radyosuna göre, Hitler bugün kış yardımı hakkında bir nutuk söyleyecektir.

T. İŞ. BANKASI

1939 Küçük Cari Hesablar İkramiye Plânı

32.000 Lira Mükâfat

Kura keşide tarihleri : 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinciteşrin

İKRAMİYELER

1 Adet 2000 liralık	—	2,000 Lira
5 " 1000 "	—	5,000 "
8 " 500 "	—	4,000 "
16 " 250 "	—	4,000 "
60 " 100 "	—	6,000 "
95 " 50 "	—	4,750 "
250 " 25 "	—	6,250 "
435	—	32,000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

AKŞAMIN KÜÇÜK İLANLARI

KÜÇÜK İLANLAR

Fevkalâde ahvalın devamı müddetince gayri muayyen günlerde haftada iki veya üç defa nesredilecektir.

1 — İŞ ARIYANLAR

TECRÜBELİ YÜKSEK MÜHENDİS — (Su. Yol. Demiryolu. Köprü) iş arıyor. Her nevi hesapları, projeleri yapar. İstanbul Beyoğlu, Alp otelinde mühendis Wolf — 2

BİR BAYAN İŞ ARIYOR — Türkçe okur yazar, Fransızca iyi bilir. Daktilo seri yazat. Muhtelif müesseselerde hesap servislerinde çalışmış bonservisleri vardır. Akşamda R. B. rumuzuna mektupla müracaat.

BİR BAYAN İŞ ARIYOR — İyi Fransızca bilen bir bayan ders vermek için iş arıyor. İsteyenler Akşam'da E. K. rumuzuna mektupla müracaat.

MUHASEBE MÜTEHASSİSİ — Mühim ticari ve sanai müesseselerde muhasebe ve Fransızca muhabebe şefliğini yapmış olan çok tecrübeli Musevi bir vatandaş fabrika ve her nevi ticarethane muhasebelerini teşkil tanzim ve idare eder. Bütün gün için de iş ahr. «Ciddi» rumuzla gazeteye müracaat.

BİR BAYAN TERZİ İŞ ARIYOR — Kadın işleri üzerinde tecrübesi çok mektepten diplomalı eli çabuktur, gündelik 2,5 liraya çalışabilir. Evleri tercih eder. Akşamda terzi rumuzuna mektupla müracaat. — 1

YÜKSEK TERBİYE GÖRMÜŞ — Ve iyi İngilizce bilen bir bayan iyi bir alle içinde çocukların terbiye ve derslerle meşgul olmak istiyor. «AKŞAM» A. D. rumuzuna mektupla müracaat. — 2

BİR GENÇ İŞ ARIYOR — Türkçe, Fransızca ve daktiloyu bilen bir genç yazıhane veya ticarethanelerde müsâdî şerait ile iş aramaktadır. Taliplerin (Emel) rumuzla İstanbul 176 posta kutusu adresine yazmaları. — 3

Her nevi müessesenin günlük hesapları tutulur. Ticarethane, şirketlerin muameleleri tanzim edilir. Muhasebe işlerinde taddilat ve islahat yapılır. Müracaat İstanbul posta kutusu 691. — 2

2 — İŞÇİ ARIYANLAR

BAY YAHUD BAYAN İKİ TEZGAHTAR LÂZİM — Kırtasiye satışında çalışılacak Fındıklı Dereği mektep karşısı 49-51 numara. — 1

TÜCCAR KÂTİBİ ARIYOR — Usulü muzaafa üzerine defter tutabilen bir tüccar kâtibini arıyor. Arzu edenlerin bu bapta görüşmek üzere İstanbulda, Yağ İskelesinde Basmacılar mağazasına müracaatları. Telefon 21460. — 1

3 — SATILIK EŞYA

SATILIK FOTOĞRAF MAKİNESİ — Zafiskon markalı 1,45 objektif çantalı çok az kullanılmış bir makine ucuz satılıktır. İsteyenler ilan memuruna müracaat.

SATILIK PİYANO — Stütrat markalı çok iyi Alman piyanosu içi demir ve çapraz telli olarak satılıktır. Taksim Tarlabası Yağhane sokak No. 50 — 1

SATILIK KAMYONET — Şevrole marka yeni bir halde kapalı bir kamyonet satılıktır. Bahçekapı Hasan deposuna müracaat. — 2

4 — KİRALIK - SATILIK

KİRALIK KONFORLÜ KÜÇÜK APARTMAN — Tramvay caddesinde 3 oda, mutfak, banyo, kalorifer, her gün sıcak su, asansör. Taksim Topçu caddesi 2 numara Uygun apartmanı kapıcısına müracaat. — 24

SATILIK VE KİRALIK KONAK — Üniversite karşısında, Beyazıt meydanından Kumkapıya inen Mitat paşa caddesinin başında, geçen sene üniversitenin bir şubesi bulunan ve Talebe Yurdu veya pansiyona elverişli olan (19) odalı konak satılık ve kiralıktır. Telefon (23967) ye müracaat.

KİRALIK MOBİLYELİ ODA — Temiz bir alle nezdinde mobilyeli oda kiralamak isteyenler Taksim Talihane Topçular caddesi 4/1 numara. Perükâr Mike'ye müracaat etmeleri. — 4

DIKKAT — Halîç Fenerinde her işe elverişli sahilde mükemmel bir depo kiralıktır. Müracaat Telef: 20601

KİRALIK APARTMAN DAİRELERİ — Mercanda Emin paşa sokağında Örücüer yokuşu köşe başında Mercan apartmanında üçer döder odalı daireler kiralıktır. Bütün konforu havi her tarafa yakın kapıcısı müracaat. — 2

KİRALIK APARTMANLAR — Çemberlitaş civarında Eyvak müdüriyeti sokağında 13 numaralı apartmanın her türlü konforu haliz üçer odalı iki daire kiralıktır. Her gün yarımından ilkiye kadar apartmana müracaat.

KİRALIK MAĞAZALAR — Vapur acen-telerinin nazarı dikkatine: Galatada Kara Mustafa paşa caddesinde 155 numara da Veli Alemdar hanı altında vapur acen-telerine elverişli geniş bir mağaza ve harem pasajında yazıhane ve depoya uygun mağazaları. — 1

SATILIK ARAZİ — Tarabyada Soğuksu mevkiinde bağdan tarlaya kalbedilmiş gayet münbit, denize nazır altı dönümlük arazi satılıktır. Talip olanların Koskada Ordu caddesi Börekçi Ali sokak kasap bay Süleymana müracaatları.

SATILIK APARTMAN — Tarabyada asfalt üzerinde denize nazır, dört daireli üçer odalı banyoları da vardır apartman satılıktır. 42746 telefon numarasında Hilmi Yunusa müracaat.

2000 LİRAYA ACELE SATILIK AHŞAP HANE — Göztepe tramvay durağına 3 dakika mesafede altı oda, hamam, garaj, fevkalâde manzara, bir buçuk dönüm bahçe ve elektrik, su salı, cuma, pazar günleri Dutluk sekiz numaraya müracaat — 3

DEVREN SATILIK TÜTÜNCÜ DÜKKANI — İşlek bir yerde müşterisi bol, tütün-eü dükkânı dışarı gideceğinden devren satılacaktır. Parmakkapı 74 numaraya müracaat. — 1

KİRALIK VE SATILIK APARTMAN — Siraservi Alman hastanesi arkasında Sormagir sokağı 18 numaralı Ömür apartmanını satılıktır. Deniz manzarası, havadar, güneşli, 7 daireli 3'er odalıdır. Her konforu havidir, kapıcısı müracaat. — 2

FABRİKA İÇİN SATILIK KELEPİR ARSALAR — Şehir haricinde fabrikalık arsalarımız var Halîçe, Boğazda ve Şişli Feriköyünde ve sair mahallerde dahil var, Galata Havyar hanında 77 No. da A. Yetige müracaat. — 2

KİRALIK ODA — Fransızca konuşan bir alle nezdinde mobilyeli bir oda ucuz fiatle kiralıktır. Akşamda (L. P.) rumuzuna mektupla müracaat. — 2

KİRALIK KAT KALORİFERLİ — Adres Bomonti, tramvay istasyonu, Samanyolu sokak, Ay Yıldız apartman içarı: 40 lira. — 2

5 — MÜTEFERRİK

EN SON USUL DÂNS DERSLERİ — Yeni dansları hususi ve münferid olarak ders veriliyor. Pazardan maada her gün Beyoğlu İstiklâl caddesi Büyük Parmakkapı tramvay durağına 117 No. Prof. Panosyan. Müracaat saatleri: (12-14), (17-21) e kadar.

İNGİLİZCE VE ALMANCA DERSLERİ — (Bahusus ticaret şubeleri ve bakalorya) — İngiliz Oxford ve Berlin üniversitesinden mezun bir profesör tarafından en seri ve asri metotla verilir. — Fransızca'yı mükemmel konuşur. — Esaslı ve en seri usul. — Ücret mutedil — (Prof. H.) rumuzuna mektupla müracaat. — 15

MEKTUPLARINIZI ALDIRINIZ — Gazetemiz idarehanelerini adres olarak göstermiş olan karlırlarımızdan

A. Z. — K. G. — M. Tekin — A. E. G.

M. E. — R S T

namlarına gelen mektupları idarehanelerimizden aldirmaları mercudur.

Güzel Sanatlar Akademisi tedrisata başlıyor

Güzül Sanatlar Akademisi müdürlüğünden: Akademinin bütün şubelerinde 16/10/939 pazartesi sabahından itibaren tedrisata başlanacağı ilân olunur. (8267)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Cinsi	Mikdârı	Muhammen bedeli	İlk teminat
Lâboratuvar ecza ve malzemesi	113-Kalem	1100-Lira	82-Lira 50-Kr.
Gureba Hastanesi lâboratuvarına lüzumu olan yukarıda cins ve mikdârı yazılı ecza ve malzeme açık eksiltmeye konulmuştur.			
İhalei 16/10/939 tarihine müsâdîf pazartesi günü saat on beşte İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır.			
Şartnamesi hergün Levazım Kaleminde görülebilir.			(7794)

Galatasaray Lisesi alım satım komisyonu başkanlığından:

Miktârı	Muhammen Fl.	İlk teminatı
Kilo	kuruş	Lira
7000	85	529
5000	50	Hindi eti

Galatasaray lisesinin Mayıs/1940 sonuna kadar ihtiyacı olan miktâr ve muhammen fiatlerle ilk teminatı yukarıda yazılı tavuk ve hindi etini kapalı zarf usulüyle yapılan eksiltmesinde teklif olunan fiatlar yüksek görüldüğünden pazarlıkla ihalesi 24/X/939 salı günü saat 14,30 da Beyoğlu İstiklâl caddesi 349 numarada lisesel muhasebeciliğinde oplanacak okul komisyonunda yapılacaktır.

İstekliler teminat makbuzu ve ticaret odasının yeni yıl vesikasıyla birlikte belli gün ve saatte komisyon gelmeleri. Şartnameyi görmek ve lisesel muhasebeciliği veznesine yatırılacak teminat tezkeresini almak için Galatasaray lisesine müracaatları. (8266)

Üçüncü muntika Etibba odası riyasetinden:

Müddeti bitim bulan odamız idare heyeti ve Haysiyet divanı âza ve yedek âzası yerine yeni âzamn seçimi için 7 teşrinievvel 1939 cumartesi günü yapılan intihabda odalar nizamnamesinin 6 nci maddesinde tasrih edilen ekseriyet hasıl olmadıgından nizamnamenin aynı maddesi hükmüne tevfiakan intihabin on beş gün sonra 21 teşrinievvel 1939 cumartesi günü saat 13 - 15 e tehir edildiği oda âzasına ilân olunur. (8289)

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 9000 lira olan 4 adet motopomp 21/11/1939 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binaında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 675 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermemeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da Malzeme Dairesinden, Haydarpaşa'da Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılacaktır. «8095»

Kapalı zarfla eksiltme ilânı

Maarif matbaası müdürlüğünden:

20/10/1939 tarih Cuma günü en beş saatte İstanbul Yüksek mektepler muhasebeciliği (13013.76) lira keşif bedelli eksiltme komisyonu odasında İstanbul Maarif matbaası istirotip pavyonu inşaatı:

Kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur: Mukavele, Eksiltme, Bayındırlık işleri genel, hususi ve fennî şartnameleri, proje keşif hülâsasıle buna müteferri diğer evrak bedelsiz olarak Maarif matbaası dairesinde görülecektir.

Muvakkat teminat (976 lira 3 kuruştur.) İsteklilerin teklif mektupları ve en az bir taahhütte (10.000) liralık bu işe benzer iş yaptığina dair idarelerinden almış olduğu vesikalara istinaden İstanbul vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden 6 gün evvel almış ehliyet ve 939 yılına ait Ticaret odası vesikalalarını havi kapalı zarfların:

20/10/1939 Cuma günü saat on beşe kadar Mf. Matbaası müdürlüğüne vermeleri lazımdır. (8011)

FEN MEMURU ARANIYOR

İzmir civarında bir sulama işinde çalışmak üzere tecrübeli bir fen memuruna ihtiyaç vardır. İsteklilerin vesakile birlikte Taksim Abdülhak Hâmid caddesi Gürsey apartmanı 6 numaraya gelmeleri.

Edirne icra memurluğundan:

938/1009 Edirne İstanbul Yolu caddesinde mukim iken hâlen mahallî ikametli meşhul tüccardan Ali Kâşif Filibeze:

Edirne Zindan altında Halion ve Toledo şirketine 28/2/939 tarih ve 6/7 numaralı Edirne aslye Ticaret hâkimliğinin ilâmile ez gayri masraf 1468 lira borcunuz için mahcuz Paşa çayırı Kara toprak mevkiinde vaki 7/8 Haziran 934 tapulu üç hektar 8150 metre 95 santim tarla ile bir hektar 2870 metre 20 santim çayır ve 75, Birincikânun 934 tapulu sekiz hektar 3656 metre 30 santim tarla ve 134, Birincikânun 934 tapulu beş hektar 561 metre 50 santim tarla ve 18 şubat 935 tapulu sekiz hektar 1817 metre 70 santim tarla ile mnaşatlık altında 5974 metre iki santim tarlalarının açık arttırma ile satışa çıkarıldığı ve birinci arttırmanın 18/11/939 günü saat 10 dan 12 ye kadar ve ikinci arttırmanın da 4/12/939 Pazartesi günü saat 10 dan 12 ye kadar Edirne İcra dairesinde icra edileceğinden bir ciyecğiniz olduğu surette işbu ilân tarihinden itibaren yirmil gün içinde yazı ile veya şifâhen Edirne İcra tedkik merciline bildirmeniz lüzumu tebliğ makamına ilânen tebliğ olunur. (8238)

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, Kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser

İcabında günde 3 kase almabilir.

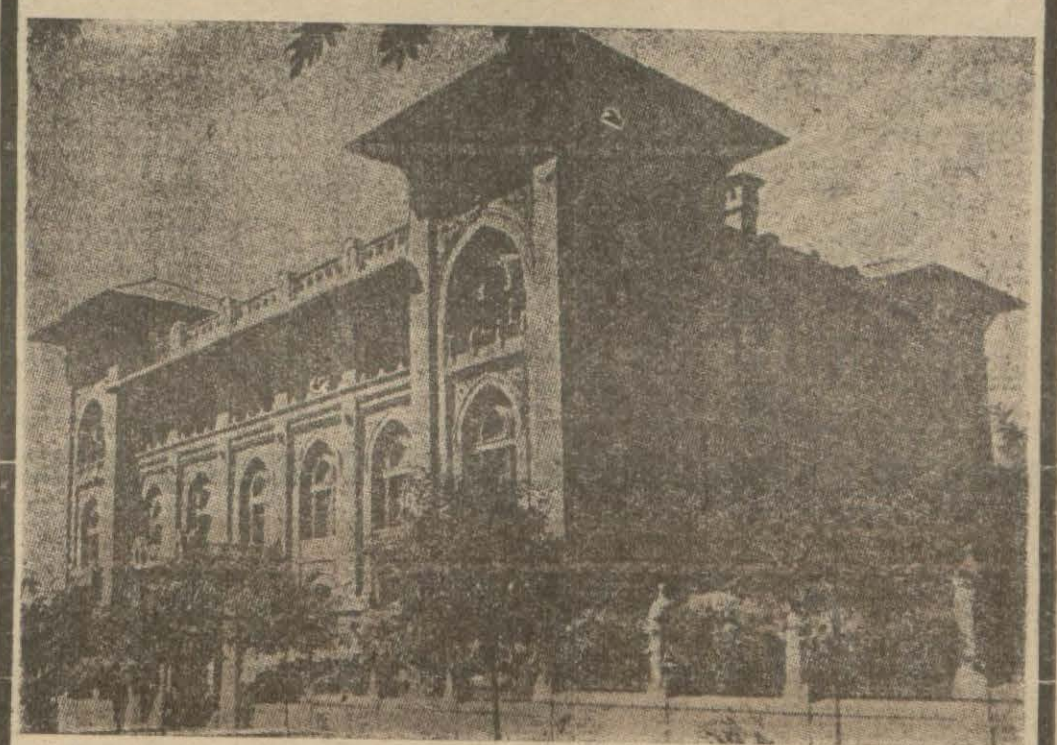
Her yerde pullu kutuları ısrarla isteyiniz.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım amirliği satınalma komisyonundan:

1 — Muhafaza deniz teşkilâtından 5 sayılı motörün yaptırılacak tentelerinin müteahhidi namı hesabına 23/10/939 pazartesi günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.
2 — Tasarlanmış tutarı 325 lira ve ilk teminatı da 26 liradır. Nümune bez ve şartnamesi komisyonadadır. Görülebilir.
3 — İsteklilerin kanuni vesikalari ve ilk teminat makbuzları ile Galata Rıhtım caddesi Alemdar han ikinci kattaki komisyona gelmeleri. (8130)

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888
Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası
Şube ve ajans adedi: 262
Ziraat ve ticari her nevi banka muameleleri

Para biriktirenlere 28,800 lira ikramiye verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet	1,000 Liralık	4,000 Lira
4 »	500 »	2,000 »
4 »	250 »	1,000 »
40 »	100 »	4,000 »
100 »	50 »	5,000 »
120 »	40 »	4,800 »
160 »	20 »	3,200 »

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

VAZİFEYE DAVET

İstanbul Vskıflar başmüdürlüğünden:

Yıllardanberi tevliyet vazifelerine âlaka göstermeyen ve adresleri idareimize belli olmayan (Müstedam Çavuş) vakfının mütevellileri Hamide ve Ahmedin idareimize müracaatla vakfına ait muameleyi takip ve hayır şartlarını ifa etmeleri için ilânen vakıf tebliğata icabet etmediklerinden kendilerine ilân tarihinden itibaren 15 gün daha mehil verilmiştir. Bu müddet zarfında da gelmedikleri takdirde haklarında kanunî muamele yapılacağı ihtar ve tebliğ olunur. (8210)

Kabataş erkek lisesi satın alma komisyonu başkanlığından:

Okulumuz pansiyonunun 13 kalemler: ibaret ve şartnamesinde musarrah (3294 lira muhammen bedelle çamaşır yıkatma işi açık eksiltmeye konmuştur. Eksiltme 26/X/939 Perşembe günü saat 14 te Beyoğlu İstiklâl caddesinde İstanbul lisesel muhasebeciliği binasında yapılacaktır. İlk teminat «247» lira «5» kuruştur. İsteklilerin ilk teminat makbuzları ve yeni yıl Ticaret odası vesikalariyle birlikte komisyona müracaatları. (8291)

Ticarethanemiz eskisi gibi kürk mantolarını 10 sene garanti ve

APIKOĞLU
NAMLİ TÜRK
SUCUKLARINI
HER YERDE ARAYINIZ
TEL 24340
TAKLİTLERDEN SAKININIZ

Zayı — 930 senesinde İstanbul İmam ve Hatip mektebinden aldığım tasdiknameyi zayı ettim, yenisini alacağımın ekisini hükmü yoktur. İbrahim Ergün

ay vade ile kefaletsiz olarak satmak-tadır. Anadoludan aynı şeraitle sipariş kabul etmekteyiz.
Mahmutpaşa Kürkçü han içerisinde
BEYKO Telefon: 21685

(MİLLÎ PİYANGO)

MİLLÎ PİYANGO İDARESİNDEN :

- 1 — Millî Piyango Biletleri 11.10.1939 tarihinden itibaren Ziraat Bankası Şube ve Ajanlarının bulunduğu mahallerde satışa çıkarılmıştır.
- 2 — Perakende olarak satmaya mecbur oldukları intikal plânı biletleri için her bayie seyyanen % 10 Komisyon verilmesi kararlaştırılmıştır.
- 3 — Millî Piyango Bayii olmak için şeraiti analmak ve Bayilik ruhsatnamesi almak isteyenlerin İstanbulda Karaköy Ziraat Bankası altında Eski Natta seyahat acentesinin bulunduğu gişeye ve diğer mahallerde Ziraat Bankası Şube ve Ajanlarına hüviyetlerle sarıh Ticarethane adreslerini ve seyyar Bayilik istiyenlerin ise hüviyet ve ikametgâh adreslerini gösterir birer arzuhal ve iki k'ta fotoğraf ile birlikte müracaat etmeleri.

COCUKLAR İHTİYARLAR VE HASTALIKTAN YENİ KALKANLAR İÇİN GIDA

KANZUK BESLEYİCİ UNLARI

VİTAMİN VE KALORİ CİHETİLE ÇOK ZENGİNDİR

ÇOCUKLARA İSHAL YAPMAZ

Pirinç . Patates . Yulaf . Mercimek . Bezelya . İrmik . Nişasta .
ve Çavdar unlarının çeşitleri tanınmış eczane ve ecza
depolarile büyük bakkaliyelerde satılır.

KANZUK Besleyici unları. Eşsizdir Mükemmeldir.
sihhi olarak hazırlanır. katıyen bozulmaz ve kurtulmaz.

UMUMİ DEPO: İNGİLİZ **KANZUK** ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL / İZMİR Acentemiz Türk Ecza deposudur

BU CAZİP DEĞİŞİKLİK

Bu inanılmayacak gibi geliyor
fakat
BİZZAT TERCÜBE EDİNİZ

Ancak bir hafta zarfında, binlerce kadın buruşukluklarından kurtuldular ve birkaç sene gençleştiler. Cildinizi kendi tabii ve kıymetli gençlik unsuru olan «BIOCEL» cevherile canlandırınız.

Cildiniz hemen tazeleşip gençleşektir. «BIOCEL» Viyana üniversitesi profesörü Dr. STEJSKAL'ın keşfidir ki, halihazırda cild unsuru olan pembe renkteki Tokalon kreminin terkinde mevcuttur. Her akşam yatmadan evvel tatbik ediniz. Siz uyurken cildinizi besler ve gençleştirir. Gündüzler için de yağsız beyaz renkteki Tokalon kremi kullanınız. Birkaç gün zarfında siyah benleri eritir ve açık mesemeleri sıkıştırır. En sert ve en esmer bir cildi yumuşatıp beyazlatır.

RADYOLIN

ile **SABAH, ÖĞLE ve AKŞAM**

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız.

Eskişehir Nafia Müdürlüğünden :

Eskişehir - Sivrihisar yolunun 3+080 - 13+000 inci kilometreleri arasında 2262,75 lira keşif bedelli şose esaslı tamirâtı 2/10/939 tarihinden 23/10/939 pazartesi günü saat 15 e kadar kapalı-kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme vilâyet daimi encümeninde yapılacaktır. Muvakkat teminat «1679,71» liradır.

Bu işe aid evrak: Grafik, tafsîlât ve hülâsa keşfi, silsileli fiyat bordrosu, hususi, fennî şartname, eksiltme şartnamesi ve mukavele projesi her zaman Nafia müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin ihale tarihinden en az sekiz gün evvel vilâyete müracaatla alacakları ehliyetname ve ticaret odası vesikasını usulü veçhile teklif mektuplarına ekleyeceklerdir.

Teklif mektuplarının yukarıda yazılı ihale saatinden en az bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde daimi encümen riyasetine verilmesi lazımdır. Posta ile gönderilecek mektuplar taahhütlü ve mühür mumu ile mühürlü olacaktır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «7869»

ATELYE USTABAŞISI, BİR MOTÖR

Tamircisi ve Elektrikçi Aranıyor.

Karadeniz sahilinde büyük bir sanayi müessesesi için bir atelye usta başısı, bir Motör tamircisi ve bir Elektrikçi aranıyor. Taliplerin (T. Ç.) rumuzıyla İstanbul 176 posta kutusu adresine yazı ile müracaat.

Eskişehir nafia Müdürlüğünden:

Eskişehir - Sivrihisar yolunun 0+000 - 0+524 üncü kilometreler arasında 16872,30 lira keşif bedelli parke kaldırım inşaatı 2/10/939 tarihinden 23/10/939 tarihine müsadir pazartesi günü saat 14.30 a kadar kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme vilâyet daimi encümeninde yapılacaktır.

Muvakkat teminat «1265,46» liradır. Bu işe ait resim, keşif, silsileli fiyat bordrosu, hususi, fennî şartname, eksiltme şartnamesi ve mukavele projesi her zaman Nafia müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin ihaleden en az sekiz gün evvel vilâyete müracaatla alacakları ehliyetname ve ticaret odası vesikasını teklif mektuplarına eklemeli lazımdır.

Mektuplar yukarıda yazılı ihale saatinden en az bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde daimi encümen riyasetine verilecektir. Posta ile gönderilecek mektuplar taahhütlü ve mühür mumu ile mühürlü olacaktır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «7864»

Bir muhasip aranıyor

Maden işletmesinde çalışmak üzere Almanca veya Fransızcaya aşina ve askerlikle alakası olmayan bir muhasip aranıyor.

Taliplerin fotoğraf ve tercümeihallerile tasdikli bonservis suretlerini Zonguldakta Maden Kömürü işleri T. A. Ş. adresine göndermeleri.

Gümrük muhafaza genel komutanlığı İstanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Tahmin edilen bedel	İlk Teminat	Gün ve saat
Kundura	3000 çift	14100	1058	Kapalı zarf 14/10/939 cuma 11 ertesi
Kundura	1306	6138,20	461	17/10/939 Salı 16
Yemeni	1353	2976,60	224	Açık eksiltme 17/10/939 Salı 16

1 — Teşkilât için evvelce l'ân olunup istekli çıkmayan yukarıda cins ve miktarı yazılı üç kalem ayakkabının şartnamesinde tadilat yapılarak yeniden eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Şartname ve numuneleri komisyonda görülebilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun hükümlerine göre kapalı zarf ve açık eksiltmelerde lâzım gelen kanunî vesika ve teminat makbuzlarıyla kapalı zarf vereceklerin de gösterilen zamandan bir saat evveline kadar zarflarını Galata rıhtım caddesi Veli Alem-dar han ikinci kattaki komisyona vermeleri. (7810)

TÜRKİYE Demir ve Çelik fabrikaları

Müessesesi Müdürlüğünden:

Fabrikamızın boru dökümhanesinde istihdam edilmek üzere kupol ocakları-nın işletmesinde çok tecrübeli

Bir ustabaşı alınacaktır.

Taliplerin ellerindeki evrak suretlerinin ilâstirilmek suretile Karabükde Müessese Müdürlüğüne yazı ile müracaatları.

Eskişehir Nafia Müdürlüğünden :

Sarıköy Mihalıççık yolunun 4-400 - 13+293 üncü kilometreleri arasında 11708,27 lira keşif bedelli şose ve sıralı imalat inşaatı 2/10/939 tarihinden 23/10/939 tarihine müsadir pazartesi günü saat 14.45 e kadar kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme vilâyet daimi encümeninde yapılacaktır.

Muvakkat teminat «878,12» liradır. Bu işe aid evrak: Proje, Grafik, tafsîlât ve hülâsa keşfi, silsileli fiyat bordrosu, hususi fennî şartname, eksiltme şartname ve mukavele projesi her zaman Nafia müdürlüğünde görülebilir.

İsteklilerin ihale tarihinden en az sekiz gün evvel vilâyete müracaatla alacakları ehliyetname ile ticaret odası vesikasını teklif mektuplarına eklemeleri lazımdır.

Mektuplar yukarıda yazılı ihale saatinden en az bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde daimi encümen riyasetine verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektuplar taahhütlü ve mühür mumu ile mühürlü olacaktır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. «7870»

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

1 — Onuncu ve on birinci sınıflarda nihari talebe için yer yoktur. Diğer sınıflar için yatılı ve yatısız kız, ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.

2 — İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir .

Adres: Şehzadebaşı Polis Karakolu arkası. Telefon: 22534

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden MEMUR ALINACAK

Merkez, İşletmeler ve atelyeler teşkilâtında istihdam edilmek üzere müsabaka ile memur alınacaktır. Müsabakaya iştirak edeceklerin aşağıdaki evsafı haiz olmaları şarttır:

A — Türk olmak ve Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetini haiz bulunmak,
B — Orta mektep veya ilise tahsilini bitirmiş olmak,
C — Azami 35 yaşında bulunmak «35» yaş dahil,
D — Hüsnühâl eshabından bulunduğu dair polisten musaddak vesika ibraz etmek,
E — İdare hekimleri tarafından yapılacak sihhi muayenede Devlet Demiryollarında istihdama mâni bir hastalığı bulunmamak,

1 — Müsabakada kazanan orta mektep mezunlarına 60, lisan bilenlere 67, lise mezunlarına 74 lira, lisan bilenlere 83 lira ücret verilecektir.

2 — Müsabaka 16 Birinciteğrin 939 pazartesi günü saat 10 da Ankara'da Cer daire-sinde, İstanbul'da Sirkeci, Haydarpaşa ve İzmirde İşletme Müdürlüklerinde yapılacaktır.

3 — Müsabakaya gireceklerin aranılan vesikaları 14 Birinciteğrin 939 cumartesi gününe kadar 2 ci maddede yazılı İşletme Müdürlüklerine müracaatları lazımdır. «5045» «8000»

Tornacı aranıyor

Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden:

Sivas Demiryol atelyesinde çalıştırılmak üzere birinci sınıf ve ikinci sınıf tornacı işe alınacaktır. İmtihanda matlup evsafıta görül enler tavzif edilecektir. İmtihanlar İzmirde, İstanbulda, Eskişehirde ve Ankara'da yapılacaktır. Talip olanların İzmir ve Sirkeci'de İşletme Müdürlüklerine, Eskişehirde Atelye Müdürlüğüne ve Ankara'da Cer Dairesine müracaat etmeleri lazımdır. «8125»

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan :

1 — Gümrük muhafaza teşkilâtı eratı için satın alınacak 4000 takım erat yazlık elbisenin 19/9/939 salı günü saat 15 deki kapalı zarfla eksiltmesine talip çıkmadığından 17/10/939 salı günü saat 15 de kapalı zarfla yeniden eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tahmini tutarı 21,000 liradır. ve ilk teminatı 1575 liradır.

3 — Evsaf ve şartname komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun ta-rif veçhile hazırlayacakları teklif mektuplarını Galata Rıhtım caddesi Veli Alem-dar han ikinci kattaki komisyona vermeleri. (7839)

AGARAN SAÇLARA

saç boyaları saçların tabii renklerini iade eder. Ter ve yıkanmakla çıkmaz, daima sabit kalır. Kumral ve siyah renkli sihhi saç boyalarıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

ANAPIYOJEN

Dr. İHSAN SAMİ

İstreptokok, istafilokok, pnömokok, koli, piyostyaniklerin yaptığı çiban, yara, akıntı ve cild hastalıklarına karşı çok tesirli taze aşıdır.

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umumi neşriyat müdürü: Şevket Rade
Akşam Matbaası